



UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL
DE CATALUNYA

Dins l'horari lectiu, quins són els aspectes a millorar durant el transcurs de les sessions en el medi aquàtic?

“TREBALL DE FINAL DE GRAU DE MESTRE
D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA”

Carlos Lozano Sánchez i Paula Palomeras Martín

Professora: Anna Maria Señé Mir

Grau de Mestre en Educació Primària

Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes

Universitat de Vic- Universitat Central de Catalunya

2016- 2017

15 de maig de 2017

Resum

L'objectiu d'aquest treball és explorar les relacions entre el monitor d'Educació Física i monitor d'activitats aquàtiques. Partint d'aquesta base, es pretén fer una investigació sobre el desenvolupament de les classes de natació que s'imparteixen durant l'horari lectiu. Aquesta recerca es portarà a terme a partir d'unes entrevistes, tant a monitors de natació com a mestres d'Educació Primària, especialitzats amb Educació Física. Analitzant les entrevistes realitzades es pot veure que no hi ha una connexió entre aquestes dues entitats i per aquest motiu, el procés d'ensenyament i aprenentatge de l'infant no s'adequa els canons aplicats en el currículum.

L'adaptació del currículum de Primària no s'hi reflecteix, ja sigui per la desconexió per part dels monitors o perquè els propis mestres no tenen la capacitat suficient per poder gestionar els continguts a treballar durant el trimestre. A més a més, la poca implicació que tenen els mestres a l'hora de realitzar aquesta tasca, té a veure en el desenllaç de les sessions. Tot i aquest fet, els monitors tampoc fan saber al mestre què és el que es treballarà durant el transcurs de les 10 sessions en el medi aquàtic. La controvèrsia també sorgeix al moment d'avaluar, qui ho hauria de fer?

Paraules Clau: Currículum, Educació Primària, Educació Física, natació, implicació del mestre, avaluació, activitats aquàtiques, monitor, mestre.

Abstract

The aim of this paper is to explore the relationships between the physical education instructor and monitor of water activities. Starting from this base, the target is to make a research about the development of swimming lessons which are taught during schools hours. This research will take place on the basis of interviews, both swimming instructors as teachers of primary education, specializing in Physical Education. By analysing the interviews you can see that there is a connection between these two entities, and for this reason, the process of teaching and learning of the child is not suitable the canons applied in the curriculum.

The adaptation of the curriculum of primary does not reflect, either by ignorance on the part of the monitors or because teachers do not have a sufficient capacity to be able to manage the content to work during the quarter. In addition, the involvement of the teachers in time to perform this task, it has to do with the outcome of the sessions.

Despite this fact, the monitors also do know the teacher what work will be done during the course of 10 sessions in the aquatic environment. The controversy also arose at the time of the evaluation, it should be done?

Key Words: Curriculum, primary education, physical education, swimming, Teacher involvement, evaluation, water activities, monitor, teaching.

Índex

1. Introducció	7
2. Marc Teòric.....	8
2.1. Currículum d'Educació Primària	8
2.1.1. Continguts d'Educació Física (E.F)	10
2.2. L'evolució de l'àrea d'Educació Física.....	12
2.2.1. Tractament d'Educació Física dins del currículum.....	13
2.2.2. Desenvolupament motor de l'infant i la implicació de l'E.F.	14
2.2.3. Beneficis de l'Educació Física	17
2.2.4. L'avaluació dins l'assignatura de l'Educació Física.....	19
2.3. Medi aquàtic.....	21
2.3.1. Beneficis del medi aquàtic.....	23
2.3.2. Importància de la pràctica aquàtica en el desenvolupament infantil	24
3. Justificació, objectius i hipòtesis.....	26
3.1 Justificació	26
3.2. Objectius.....	27
3.2.1. Objectiu general	27
3.2.2. Objectius específics	27
3.3. Hipòtesis	27
4. Mètodes.....	29
4.1. L'entrevista.....	29
4.2. Participants	30
4.3. Instrument.....	31
4.4. Disseny i procediment.....	35
4.5. Anàlisi de les dades	36
5. Resultats.....	37
5.1. Anàlisi de les entrevistes als mestres.....	37
5.1.1. Espais i entorns per pràctica de l'Educació Física	37
5.1.2. Currículum escolar en l'àmbit de l'Educació Física.....	39
5.1.3. Implicació durant el transcurs de les sessions en el medi aquàtic	40
5.1.4. Formació específica	41
5.1.5. L'avaluació de les sessions en el medi aquàtic	42
5.1.6. A mode de conclusió	43
5.2 Anàlisi de les entrevistes als tècnics aquàtics	43
5.2.1. Formació professional i acadèmica	43

5.2.2. Preparació de les classes.....	44
5.2.3. Currículum escolar	46
5.2.4. L'avaluació de les sessions en el medi aquàtic	47
5.2.5. A mode de conclusió	48
6. Discussió	50
6.1. Limitacions de l'estudi	53
6.2. Línies de futur	54
7. Conclusions	56
8. Agraïments	59
9. Referències bibliogràfiques.....	60

Índex de figures

Figura 1: Assignació horària en l'etapa d'Educació Primària	12
Figura 2: Assignació horària en l'etapa d'Educació Primària	13
Figura 3: Període evolutiu	14
Figura 4: Reaccions circulars segons Piaget	14
Figura 5: Flexibilitat normal segons el nivell d'edat	16
Figura 6: Piràmide de l'activitat física	17
Figura 7: Instrument d'actituds, valors i normes: "escala de valoració"	20
Figura 8: Efectes positius que aporta fer activitat física en el medi aquàtic	22

Índex de taules

Taula 1: Espais i entorns per la pràctica de l'Educació Física	37
Taula 2: Currículum escolar en l'àmbit de l'Educació Física	38
Taula 3: Implicació dels mestres	39
Taula 4: Formació dels mestres	40
Taula 5: Avaluació des del punt de vista del mestre	41
Taula 6: Conclusions dels mestres	42
Taula 7: Aspectes relacionats amb la formació d'un monitor aquàtic	43
Taula 8: Preparació de les classes	45
Taula 9: Currículum escolar	46
Taula 10: Avaluació des del punt de vista del tècnic aquàtic	47
Taula 11: Conclusions dels monitors	48

1. Introducció

Portar a terme activitats aquàtiques en horari escolar presenta la problemàtica de qui ha de ser l'encarregat d'impartir-les, guiar-les i avaluar-les. En aquest treball es pretén fer una investigació sobre la interacció entre mestre i tècnic aquàtic en relació als elements esmentats anteriorment.

Què succeeix quan el mestre d'Educació Física decideix portar els seus alumnes a la piscina? Es prepara les classes? Les guia? Com les avalua? És el monitor d'activitats aquàtiques l'encarregat de prendre totes les decisions? Sap el monitor d'activitats aquàtiques quin és l'objectiu de les sessions? Totes aquestes qüestions les anirem resolent al llarg de l'estudi. Donant constància d'aquests fets mitjançant les entrevistes, tant a monitors de natació com a mestres d'Educació Primària. Per tal d'obtenir informació rellevant portarem a terme un estudi mitjançant entrevistes a quatre mestres d'Educació Primària i a quatre monitors d'activitats aquàtiques.

Les activitats aquàtiques són un pilar fonamental en les nostres vides. La passió per la natació sorgeix des de la nostra infància. Aquest fet ens ha ajudat a trobar-nos per investigar totes aquestes inquietuds que ens trobem dins del món de l'ensenyament i aprenentatge del medi aquàtic.

Així doncs, el nostre treball està estructurat de la següent manera: en primer lloc, es pot observar les bases teòriques fonamentals per les quals ens hem regit per tenir el coneixement necessari per poder desenvolupar un millor estudi sobre la proposta esmentada anteriorment. En segon lloc, es veurà reflectida la justificació amb tots els objectius equivalents i també, les hipòtesis. A continuació, s'observarà els mètodes que hem utilitzat per obtenir informació rellevant sobre l'estudi. En el quart i cinquè apartat, exposarem els resultats i totes les dades obtingudes a través dels diferents instruments. Amb aquests instruments, es presenta una taula de dades amb tots els resultats per poder comparar les nostres hipòtesis amb els resultats obtinguts a través de les entrevistes. En sisè i últim apartat, exposarem totes les reflexions que ens han aportat els diferents autors al llarg del treball; marc teòric i marc pràctic. Gràcies a les nostres experiències també podrem establir conclusions basades en les nostres opinions.

2. Marc Teòric

En aquest apartat es pot observar la fonamentació teòrica en la qual ens basem per realitzar el nostre treball d'investigació. L'aproximació a les teories i les investigacions d'autors de referència, ens permetrà conèixer què implica realitzar activitats en entorn no habitual, tant específic com és la piscina.

Aquest apartat es divideix en tres subapartats, el primer es centra en el currículum d'Educació Primària, esmentant els continguts d'Educació Física. El segon apartat parlarà sobre l'evolució de l'àrea d'Educació Física on desenvoluparem el tractament d'aquesta dins el currículum, el desenvolupament motor de l'infant, els beneficis de l'Educació Física i l'avaluació. En el tercer i últim apartat es veurà els beneficis del medi aquàtic i la importància de la pràctica aquàtica pel desenvolupament infantil.

Els alumnes en etapa d'Educació Primària solen tenir una motivació molt gran referent a la pràctica de la natació. Per tant, hem de saber aprofitar aquest desig de pràctica per tal d'aconseguir els objectius que ens plantejem amb aquests alumnes, per fer-ho és necessari seguir el currículum específic d'Educació Física. Però, què és el currículum?

2.1. Currículum d'Educació Primària

El currículum d'Educació Primària conté un conjunt d'objectius, continguts, criteris d'avaluació, i també, metodologies que s'utilitzen per treballar les diferents àrees, tenint en compte que s'ha d'adquirir les vuit competències bàsiques. Així doncs, aquestes competències bàsiques són l'eix vertebrador del procés educatiu (Llei orgànica 1/90). Ja que, a través d'aquestes es vol aconseguir que els infants durant l'etapa obligatòria adquireixin les eines necessàries per entendre el món i esdevinguin persones actives amb criteri propi, a més de ser capaces d'afrontar els canvis continus de la realitat on vivim.

Així, en el currículum valora el treball per competències com una manera d'ensenyar a aprendre i seguir aprenent al llarg de la vida. El terme competències bàsiques, tracta d'identificar allò que necessita una persona per donar resposta a tots els problemes als quals s'enfronta al llarg de la seva vida. Per tant, ser competent consistirà en la intervenció eficaç de diferents àmbits de la vida mitjançant accions en les quals interactuen components actitudinals, procedimentals i conceptuals (Zabala i Arnau, 2007).

Segons Stenhouse (1984) un currículum té el valor d'expressar de manera material als docents els criteris d'avaluació sobre l'ensenyament i aprenentatge dels alumnes utilitzant una visió del coneixement i el concepte del procés d'avaluació. A més a més, cal dir que propicia a desenvolupar diferents destreses que els docents poden utilitzar i relacionar-les amb el temps que es té per portar-les a terme, utilitzant conceptes de coneixement i aprenentatge.

Una altra definició més àmplia és la que apareix al Disseny Curricular Base (DCB) el qual ens esmenta que el currículum s'entén com un projecte que determina els objectius de l'educació escolar, és a dir, els aspectes de desenvolupament i la incorporació a la cultura que l'escola tracta de promoure i proposa un pla d'acció d'acord per a la consecució dels objectius.

Per tant, després de tenir en compte aquestes definicions, el currículum permet treballar a partir "d'una perspectiva més global que la relació amb la formació, d'on es dóna més importància el procés d'aprenentatge que els resultats o productes de les intervencions educatives" (Llei orgànica 1/90).

Fent referència al Decret 119/ 2015, aquest té en disposició els ensenyaments que cal tenir en compte dins l'etapa d'Educació Primària, a més a més engloba el currículum que s'ha d'utilitzar d'avant la Llei orgànica 2/2006, del 3 de maig. Davant d'aquesta afirmació, el currículum d'Educació Primària que s'inclou dins d'aquest Decret, esmentat anteriorment, és una orientació per a poder desenvolupar activitats escolars, el qual manifesta quines són les intencions i, s'ajusta amb les línies d'actuació que els docents, i altres professionals han d'utilitzar per procurar despertar la motivació, la curiositat i la imaginació dels nens i les nenes.

Per tant, cal citar que aquest Decret ajuda sobretot a dirigir quin enfocament competencial s'ha d'utilitzar del currículum de l'Educació Primària, per a poder assegurar que tots els mestres del sistema educatiu català ho puguin integrar durant la seva pràctica com a docents. Tanmateix, els continguts de les diferents àrees són la base principal per a obtenció de les competències que ordenen un enfocament integral, multifuncional i transferible de sabers, destreses i actituds que els infants necessiten per al seu procés personal, la seva efectuació i inclusió. Per tant, aquests continguts organitzats i ben combinats ajuden a desenvolupar la finalització de l'ensenyament obligatori de les competències bàsiques, al qual són fonamental per

seguir l'aprenentatge al llarg de la vida i per a poder desenvolupar projectes individuals i col·lectius.

El currículum té dues funcions diferents però que són complementàries, la de fer explícites les intencions del sistema educatiu de manera general, com també la del professor fent servir de guia per a orientar la pràctica pedagògica (Sales, 2001).

2.1.1. Continguts d'Educació Física (E.F)

Fent referència als continguts sobre l'Àrea d'Educació Física, Blázquez (1993) els defineix com un conjunt de coneixements i habilitats necessaris per adquirir, actuar i reaccionar davant d'un entorn on aquests (continguts) són concebuts tant pels alumnes com pels professors. Els mateixos continguts que Blázquez menciona, Díaz (1994) els estructura al voltant de tres àmbits; els fets conceptudinals, els procedimentals i els actitudinals que equivalen també, a les normes, i aquest àmbit col·laboren entre iguals. Cal esmentar que el mateix autor, agrupa els diferents blocs de continguts per l'etapa d'Educació Primària amb:

- 1) El cos: imatge i percepció
- 2) El cos: habilitats i destreses
- 3) El cos: expressió i comunicació
- 4) Salut corporal
- 5) El joc

Actualment, segons el Decret 119/ 2015 podem trobar que els continguts estan distribuïts en:

- 1) El cos: imatge i percepció
 - Parts del cos que intervenen en els diferents moviments.
 - Consciència de la tensió, relaxació i respiració.
 - Postures corporals.
 - Lateralitat.
 - Situacions d'equilibri, desequilibri en diverses situacions.
- 2) Habilitats motrius
 - Control motriu.

- Execució de les HHMMBB¹ en situacions diverses.
- Fomentar la participació en activitats diverses.
- Utilització de les TAC².

3) Expressió corporal

- Experimentacions de les possibilitats que ens dóna el nostre cos.
- Estructures rítmiques.
- Expressions d'emocions i sentiments.
- Utilització d'objectes i materials per ajudar-nos amb l'expressió.
- Interpretacions de diferents situacions.
- Elaboració de danses i balls.
- Diferents maneres d'expressar-nos.

4) Activitat física i salut

- Hàbits higiènics, posturals, corporals i alimentaris per a la pràctica d'Educació Física.
- Activitat Física saludable (salut i benestar).
- Utilització correcta de les normes.
- Mesures bàsiques de seguretat.
- Esforç tant individual com dels companys i en la realització de la pràctica esportiva.

5) El joc

- Jocs diversos, cultures incloses.
- Respecte de les normes i les persones que participen.
- Utilització del joc com a mitjà de relacions socials.
- Estratègies bàsiques del joc col·lectiu.

Segons la nova distribució dels continguts podem observar que no fa menció explícita en el treball d'aquests en el medi aquàtic, tot el que ve donat és per treballar al medi terrestre. Els autors Cotrino, Moreno i Pérez (2005) relacionen les activitats aquàtiques i la natació amb el currículum fent una anàlisi detallada dels continguts de l'àrea d'Educació Física que fan o poden fer referència a les activitats aquàtiques. Per tant, després de veure l'estudi d'aquests autors, podem dir que és possible fer una adaptació d'aquests continguts sobre el medi aquàtic.

¹ Habilitats Motrius Bàsiques.

² Tecnologies d'Aprenentatge i Coneixement.

Muñoz A. (2004) intenta fer una possible connexió entre el currículum d'Educació Física i la natació, ens esmenta que és molt valuós que hi hagi una involucració per part dels docents d'Educació Física durant el transcurs de les activitats aquàtiques realitzades dins l'horari lectiu, tenint en compte que el medi aquàtic proporciona molts avantatges per al desenvolupament integral de la persona.

Tal com diu Miró (1984) és necessari englobar activitats dins el medi aquàtic en el currículum escolar perquè condueix a una adient progressió en el procés d'ensenyament i aprenentatge per part de l'alumnat, i per tant, si el suggeriment és absolut, s'hauria d'englobar tant en el medi aquàtic com també, en el medi terrestre.

2.2. L'evolució de l'àrea d'Educació Física

Un cop analitzat el currículum d'Educació Primària podem veure que a Espanya l'assignatura d'Educació Física és obligatòria, no obstant Kirk (1990) comentava que "para muchos profesores, alumnos y padres ocupa un estatus educativo bajo". Davant d'aquesta afirmació, podem observar que diversos autors com García (1994) i Contreras (1996) que reafirmen les paraules de l'autor anterior, esmenten que aquest fet és degut a la falta d'especialistes, material i instal·lacions. A més a més, consideren com a superiors altres assignatures preocupades per desenvolupar l'intel·lecte de l'infant, en oposició a les assignatures pràctiques com l'Educació Física. Segons Macdonald (1995:35) "la Educación Física está considerada como actividad manual en oposición a la actividad mental que predomina en la escuela y por eso está devaluada por alumnos y profesores". Així doncs, després de les afirmacions anteriors podem observar que aquesta concepció ha anat evolucionat i es pot veure com, Sales (2001) ens diu que l'àrea d'Educació Física s'orienta a desenvolupar capacitats i habilitats instrumentals que perfeccionen i augmenten la possibilitat del moviment dels alumnes. A més a més, també ajuda a profunditzar el coneixement de la conducta motriu com a organització del comportament humà i assumint les actituds, els valors i les normes.

Tanmateix, Diaz (1994) afirma que l'Educació Física s'ha de tenir en compte una concepció global i construir-se sobre les pròpies vivències dels alumnes, tenint en compte satisfer la necessitat de moviment.

2.2.1. Tractament d'Educació Física dins del currículum

A continuació, es pot observar una assignació horària global de les àrees en l'etapa d'Educació Primària.

- | |
|--|
| <ul style="list-style-type: none">- Llengua i literatura catalana i castellana: 1.085 hores (llengua i literatura catalana 420 hores i llengua i literatura castellana 420 hores, estructures lingüístiques comunes 245 hores)- Llengua estrangera: 420 hores- Coneixement del medi natural, social i cultural: 630 hores- Educació artística: 525 hores- Educació física: 385 hores- Matemàtiques: 665 hores- Educació per a la ciutadania i els drets humans: 35 hores- Religió (voluntària): 315 hores- Esbarjo: 525 hores |
|--|

Figura 1: Assignació horària en l'etapa d'Educació Primària. (Decret 119/2015).

Seguidament es pot veure quin són els horaris mínims per a cada cicle.

Cicle Inicial	<ul style="list-style-type: none">• Llengua i literatura catalana: 140 hores• Llengua i literatura castellana: 140 hores• Estructures lingüístiques comunes: 105 hores• Llengua estrangera: 70 hores.• Coneixement del medi natural, social i cultural: 140 hores• Educació artística: 70 hores• <u>Educació física: 105 hores</u>• Matemàtiques: 175 hores• Religió (voluntària): 105 hores
----------------------	---

<p>Cicle Mitjà</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Llengua i literatura catalana: 140 hores • Llengua i literatura castellana: 140 hores • Estructures lingüístiques comunes: 70 hores • Llengua estrangera: 105 hores • Coneixement del medi natural, social i cultural: 175 hores • Educació artística: 105 hores • <u>Educació física: 70 hores</u> • Matemàtiques: 175 hores • Religió (voluntària): 105 hores
<p>Cicle Superior</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Llengua i literatura catalana: 140 hores • Llengua i literatura castellana: 140 hores • Estructures lingüístiques comunes: 70 hores • Llengua estrangera: 140 hores • Coneixement del medi natural, social i cultural: 140 hores • Educació artística: 70 hores • <u>Educació física: 70 hores</u> • Matemàtiques: 175 hores • Educació per a la ciutadania i els drets humans: 35 hores • Religió (voluntària): 105 hores.

Figura 2: Assignació horària en l'etapa d'Educació Primària. (Decret 149/2007 i Departament Educació 2009).

Després d'observar detalladament la taula, es pot veure que pel que fa a l'àrea d'Educació Física hi ha hagut una disminució d'unes trenta-cinc hores. Pel que fa al Cicle Inicial es pot presenciar que es dóna molta més importància aquesta assignatura, però a mesura que els infants canvien de Cicle, aquesta assignatura va perdent pes, donant així més importància a altres assignatures, com ara llengua estrangera.

2.2.2. Desenvolupament motor de l'infant i la implicació de l'E.F.³

Si ens centrem en el desenvolupament motor dels infants, podem observar que Ruiz (1995) el defineix com els canvis que un ésser humà pateix al llarg de la seva existència, des del naixement fins a la seva mort. Tot i això, el mateix autor té en compte diversos principis, ja que sap que les persones es desenvolupen a ritmes

³ Educació Física.

diferents, i també, que aquesta evolució es forma de manera ordenada i és gradual. Per aquest motiu, ens diu que es millora les capacitats físiques de l'individu i del seu moviment. Tanmateix, ens exposa que el desenvolupament motor és una consciència parcial pel que fa al desenvolupament general, això correspon a la concepció integral dels àmbits de la persona (cognitiu, motriu, afectiu i social).

Piaget és un dels autors constructivistes més reconeguts, ja que va ressaltar l'adaptació en el desenvolupament de la intel·ligència de l'infant. El nen, segons diu l'autor, fabrica la seva pròpia organització mental de manera progressiva amb l'entorn que l'envolta. Així doncs, Oña (2005) ens parla del plantejament del cicle vital, que estudia l'evolució humana des del naixement fins a la mort, pel qual, com hem esmentat anteriorment, anomena a Piaget per definir la divisió sobre el desenvolupament mental dels infants en sis etapes.

- 1) Estadi dels actes reflexos (aproximadament des del naixement fins als tres mesos)
- 2) Estadi de l'organització de les percepcions i hàbits (des dels tres/quatre mesos fins a, aproximadament, l'any)
- 3) Estadi sensomotor (0-2 anys)
- 4) Estadi de les operacions preoperatives (2-7 anys)
- 5) Estadi de les operacions concretes (7-12 anys)
- 6) Estadi de les operacions formals (12-16 anys).

Figura 3: Període evolutiu. (Oña 2005).

Fent referència a Ruiz (1995) anomena a Piaget (1977) pel seu interès per a comprendre i explicar com els nens i les nenes accedeixen al coneixement. Així doncs, per a Piaget, l'estructura psicològica permet l'adaptació de l'ésser humà.

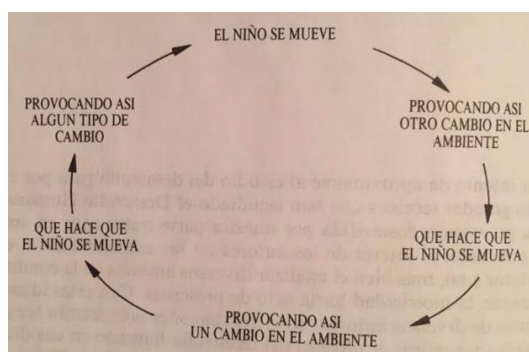


Figura 4: Reaccions circulars segons Piaget. (Ruiz, 1995)

La figura 4, reaccions circulars segons Piaget, ens indica que la motricitat intervé amb diferents nivells de desenvolupament de les funcions cognitives. Per exemple, el pensament és una acció que intervé sobre els objectes, fet que inquieta a la dimensió motriu de la conducta intel·lectual.

Tanmateix, l'autor constructivista, Piaget (1982) defineix l'estadi sensomotor com una "revolució copernicana" perquè l'infant fa estructures cognitives i reaccions afectives que seran essencials per la seva vida intel·ligent. Aquesta revolució tracta de l'infant i el món del seu voltant, a més a més, permet que el propi nen pugui iniciar-se amb el llenguatge. Els moviments que el nen/a realitza sigui amb els braços o les mans, són exercicis físics, però si a més a més llença quelcom, això es converteix amb un experiment amb la llei de la gravetat, per tant, és una activitat intel·ligent. És per aquest motiu, que l'autor ens diu que si l'infant manipula objectes, vol dir que el nen desenvolupa intel·ligència.

Dins d'aquesta mateixa etapa, els nens i les nenes també saben escollir els seus objectes afectius (mare, pare). L'estadi de les operacions preoperatives el punt fort és l'aparició del llenguatge. Aquest fet incita diverses novetats, com ara, l'intercanvi de paraules amb altres infants/humans, intuïcions, pensaments, entre d'altres. Aquesta novetat gira al voltant de l'infant, i això provoca que aquest nen/a sigui egocèntric. Tot i així cal esmentar que els nens i les nenes només fan relacions amb la pregunta de sobre el perquè. Tanmateix, dins aquesta etapa apareixen sentiments morals i s'inicia la regulació dels valors i dels interessos que estant enllaçats amb la vida d'un adult.

Durant l'etapa dels 7- 12 anys, Piaget parla sobre la socialització, escoltar altres punts de vista provocant així la reflexió. Aquest factor correspon en certa manera un augment d'autonomia per part dels alumnes per a poder jutjar els fets i accions a partir de diversos valors de justícia i sobretot de respecte.

Fent referència a l'etapa de les operacions formals, és l'inici de la maduresa del pensament. L'infant, en aquest cas ja adolescent, començarà a utilitzar el pensament per a preveure i per poder interpretar experiències. Tenint en compte aquest aspecte, el nen/a obtindrà una millor comprensió global del món. A més, l'infant tindrà grans desitjos de futur, és a dir, diversos plans de vida.

Conèixer aquestes etapes ens ajudarà a plantejar de millor forma totes les sessions d'Educació Física, més concretament les del medi aquàtic. Així mateix, també ens

ajudarà a conèixer quins són els beneficis que podem obtenir a l'hora de realitzar exercici físic, segons l'etapa a la qual ens dirigim.

2.2.3. Beneficis de l'Educació Física

Parlant dels aspectes evolutius de la força, Mandel (1984) ens esmenta que la pràctica d'Educació Física augmenta el nivell de força dels nens i les nenes, a més a més, en algun cas es pot trobar que l'infant pateixi hiperplàsia muscular (augment de la grandària de l'òrgan o d'un teixit a causa del fet que les cèl·lules han augmentat de número). Patritzcova (1973) comenta que l'entrenament i la pràctica d'Educació Física juguen un paper molt important en el desenvolupament de força de l'infant. Per aquest motiu, els salts, les carreres i els llançaments són molt importants pel desenvolupament muscular. Cratty (1967) aposta perquè es tingui en consideració a l'hora de programar les sessions d'activitats físiques que la força es realitzi al final de la sessió perquè no afecti la fatiga i a més, no interfereixi en els aprenentatges dels nens i les nenes.

Ruiz (1995) afirma que la resistència cardiovascular millora la relació cardiopulmonar i aporta oxigen necessari als músculs estriats. A més, és important per un desenvolupament corporal òptim. Encara que es puguin observar que hi ha beneficis pel cos, Macek i Vavra (1976) afirmen que si els nens i nenes no participen en aquestes activitats, ja sigui anar amb bicicleta, com córrer, com altres activitats, és perquè no tenen un grau de motivació gaire elevat.

Quant als aspectes evolutius de la flexibilitat, Ruiz (1995), defineix la flexibilitat com la capacitat de moviment en una articulació amb la seva màxima amplitud. En edat preescolar l'aparell locomotor es caracteritza per la seva elasticitat, per aquest motiu és inadequat que els nens i les nenes entrenin detalladament aquesta capacitat. Segons Cratty (1967) cita que des d'un punt de vista didàctic, les tasques de flexibilitat s'ha de fer a l'inici de les sessions i abans dels exercicis que exigeixin força.

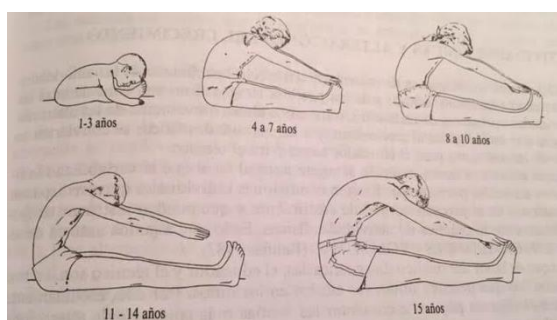


Figura 5: Flexibilitat normal segons el nivell d'edat. (Kendall i altres, 1974).

Per últim, Mata (2008) defineix que s'ha de tenir en compte que per desenvolupar la pràctica d'activitat física és important conèixer si el desenvolupament motor de l'infant que està dins el centre escolar, conté algun problema de coordinació de moviments, o altres aspectes que impedeixen realitzar la pràctica de qualsevol exercici, i que aquest aspecte és molt important, i normalment molts, no els tenen en compte.

Quan parlem de la salut a nivell global, l'organització Mundial de la Salut, coneguda com l'OMS, defineix l'activitat física com tot tipus de moviment corporal que fan els músculs gastant energia. L'activitat física conté una sèrie d'activitats que impliquen moviments corporals i s'utilitza com a part dels moments de joc, de feina, de formes de transport actives, entre d'altres. Així doncs, podem afirmar que és qualsevol moviment corporal que fa un ésser humà durant un determinat temps.

Segons el Pla d'Activitat Física Esport i Salut (PAFES), pla impulsat pel Govern de Catalunya (entre el Departament de Salut i la Secretaria General de l'Esport) al qual té l'objectiu d'enriquir la pràctica de l'Educació Física per millorar la salut, ens mostra una imatge, observable a continuació, de la pràctica d'activitat física perquè sigui beneficiosa per la salut de tots nosaltres.

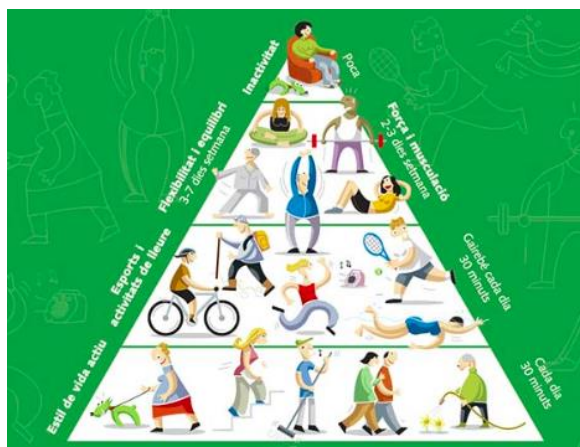


Figura 6: Piràmide de l'activitat física. (Departament de Salut, (2014)).

Per tant, un cop observada la figura 6, podem concloure que la salut és un estat complet de benestar físic, mental i social, i no solament l'absència de malalties” (OMS, 1946). Així doncs, PAFES (2014) ens esmenta que l'activitat física afavoreix a diversos òrgans i sistemes, com són: l'aparell circulatori, sistema respiratori, l'aparell locomotor, el sistema nerviós, el metabolisme i finalment, la pell. Per aquest motiu, Wechsler (2006) ens comenta que la pràctica d'activitat física adquireix millor rendiment quan les

persones coneixen els seus beneficis, poden escollir les activitats, i per tant, se senten millor quan realitzen activitat física al qual puguin accedir fàcilment. A més a més, també ens diu que és millor si la gent no sent que practicar activitat física sigui una pèrdua de temps, reconeix que cau la necessitat de poder-ho equilibrar amb una vida menys sedentària. Tenint en compte el mateix autor, ens fa un incís afegint que l'activitat física es pot dur a terme de manera moderada la qual la pot realitzar qualsevol persona, sense tenir cap cost i també, fer-la servir com si fos una rutina.

Relacionat amb el punt anterior, Hergenroeder (2005) diu que és meravellós que la pràctica de l'activitat física hagi demostrat tenir beneficis per a la salut, relacionant aspectes tan importants com poden ser les cardiopaties, la salut mental i la independència de les persones d'edat més gran. Tots els beneficis es poden aconseguir gràcies a l'acumulació d'uns trenta minuts aproximadament d'activitat física gairebé cada dia de la setmana, i aquest nivell, es pot aconseguir integrant a la vida quotidiana una sèrie de moviments corporals, com per exemple caminar, pujar escales, ballar i també, dur a terme la pràctica d'esports.

Però, segons el mateix autor, Hergenroeder (2005), la falta d'activitat física s'observa a moltes de les poblacions, és per aquest motiu, que seria interessant poder incloure als programes de promoció estratègies, mesures i polítiques que puguin dirigir-se a tota la població perquè puguin sentir-se participants i puguin cooperar per ajudar les comunitats per organitzar programes per promoure l'activitat física i l'esport.

Després de definir, per diversos autors, la importància de la pràctica d'Educació física, creiem necessari poder definir quins són els continguts que es treballen dins d'aquesta àrea per poder-nos centrar cada vegada més amb l'objectiu principal d'aquest treball.

2.2.4. L'avaluació dins l'assignatura de l'Educació Física

Un aspecte molt important que hem de tenir en compte és l'avaluació. Per aquest motiu, Delgado (1993) indica que és el conjunt d'activitats, anàlisis i reflexions que ens permeten poder obtenir una valoració el més real possible, objectiva i sistemàtica del procés d'ensenyament i aprenentatge, per poder comprovar amb quina mesura han arribat a assolir els objectius i per tant, poder-los regular. Així doncs, és una activitat educativa, sistemàtica i permanent, integrada en el procés d'ensenyament i aprenentatge, amb el fi de millorar i reconèixer l'alumnat en tots els àmbits de la seva personalitat.

Domingo Blázquez (1990) distingeix tres moments d'avaluació:

- Avaluació inicial: serveix per conèixer el nivell de desenvolupament psicomotor i cognitiu a l'inici del curs dels nens i nenes.
- Avaluació formativa: és per a poder motivar els alumnes, conèixer la progressió de les seves capacitats i, per diagnosticar anomalies en el desenvolupament de la condició física o capacitats coordinatives.
- Avaluació sumatòria: ens serveix per estimar el procés de les capacitats físiques i coordinatives.

El mateix autor fa una distinció amb les tècniques d'avaluació: tècnica per observació i tècnica per experimentació. Davant d'aquesta diferència, els instruments d'avaluació pel mètode d'observació són:

- Registre anecdòtic
- Llistes de control
- Escala de qualificació quantitativa
- Escala de qualificació qualitativa

Els procediments experimentals són:

- Tests motors
- Proves funcionals
- Circuits tècnics
- Sociograma

Per poder avaluar les actituds hem de tenir en compte que segons Posada (2000) s'avalua a partir d'una escala de valoració, també conegudes com a escala de puntuació o simplement de classificació que poden adoptar diferents formes: ordinals, numèriques, gràfiques o descriptives.

CONDUCTA OBSERVADA	NORM	MATER	COOP	DISC	PART	SEGUR
Alumnos/as						
1.						
2.						
3.						
...						

NORM = Cumple las normas de clase y reglas de los juegos.
MATER = Cuida y usa correctamente el material de EF.
COOP = Cooperar y colaborar con sus compañeros/as en las tareas propuestas.
DISC = Discrimina a sus compañeros según capacidad y/o sexo.
PART = Participa activamente y atiende a las explicaciones del profesor.
SEGUR = Respetar las normas de seguridad en la realización de las tareas.

ESCALA NUMÉRICA DE VALORACIÓN:

POCO 1 2 3 4 5 BASTANTE

Figura 7: *Instrument d'actituds, valors i normes: "escala de valoració". (Posada, 2000).*

2.3. Medi aquàtic

Actualment hi ha molts centres educatius que introdueixen la natació dins l'horari lectiu, aquesta s'introdueix en el marc de la mateixa matèria d'Educació Física. Un cop hem observat el Currículum, les competències bàsiques, la importància de l'Educació Física i els continguts, entrarem en l'àmbit del medi aquàtic.

Cal analitzar quines són les metodologies utilitzades per l'ensenyament i aprenentatge de la natació i si compleixen tot allò que demana el currículum. Els autors aporten els següents tipus de metodologies; segons Bovi (2008), concreta dues tipologies de metodologia en la natació, la primera més tradicional i sistemàtica, on l'alumne realitza l'exercici i tasca encomanada desconecant les implicacions que comporta fer-ho d'una manera o una altra, és a dir, d'una manera única i en una sola direcció. A més, no es té en compte els factors interpersonals ni els problemes personals, seguint la metodologia tradicional on el subjecte esdevé un agent passiu en el seu propi procés d'ensenyament i aprenentatge. En aquest sentit, Velázquez (2007:15), exposa el següent:

“Cal afegir que una educació física actual, que pretengui tenir projecció cap al futur, no pot, no ha de configurar únicament al voltant de continguts de caràcter motor vinculats l'àmbit de la pràctica física esportiva, encara que el procés d'ensenyament d'aquests continguts incorpori una dimensió educativa”.

Així mateix, Colado (2001:35) diu:

“El medio acuático como entorno de aprendizaje se puede convertir en el espacio educativo por excelencia. Así pues, las actividades acuáticas como contenido de la Educación Física pueden y deben promover una práctica saludable y beneficiosa para

cualquier alumno, siempre y cuando, se persigan objetivos con claras intenciones educativas y que dichas prácticas sean planificadas de una manera correcta y efectiva. Así, podremos obtener resultados positivos desde el punto de vista educativo y de la salud”.

A l'hora de portar a terme activitats aquàtiques en horari escolar es presenta la problemàtica de qui ha de ser l'encarregat d'impartir les classes, els autors tenen diverses opinions al respecte; el professor (Albarracín, 2007, 2010a, 2010b; Albarracin y Moreno Murcia, 2009; Gosálvez y Joven, 1997; Rédaction de EPS1, 2003), el tècnic aquàtic de la instal·lació o una col·laboració entre els dos (Casterad, 2004; González et al., 2003).

Els autors que defensen que el professor ha de ser l'encarregat d'impartir la classe de medi aquàtic diuen que hi ha molts factors que cal tenir en compte a l'hora d'incorporar aquest tipus d'activitats en l'àmbit escolar com: la ràtio docent/discent, la falta de formació específica, la precarietat laboral dels monitors, entre d'altres.

Durant el desenvolupament d'una programació d'Educació Física cal que el docent prepari experiències d'aprenentatge en relació amb els objectius plantejats, es pot donar el cas que aquests objectius no es compleixin perquè no s'ha planificat correctament.

Lacasa i López (2002), consideren que és possible desenvolupar la classe d'Educació Física al medi aquàtic al llarg de l'etapa escolar (tant Educació Primària, com Educació Secundària), sempre que els objectius i continguts variïn en funció de l'etapa. Els mateixos autors esmenten que “el treball en el medi aquàtic pot contribuir a la formació integral de la persona, ja que en ell es desenvolupa la capacitat de desenvolupar-se amb certa autonomia i independència en un medi no habitual, pel que es considera apropiat per al desenvolupament dels continguts de l'Àrea d'Educació Física”.

Per altra banda, Miró (1984) ens esmenta que les tasques en el medi aquàtic han arribat a contenir-se dins l'assignatura de l'Educació Física, omplint una de les hores setmanals destinada a aquesta assignatura, però sense tenir en compte que els objectius i els mètodes per desenvolupar la classe de natació no han tingut a veure amb la planificació de l'assignatura i per tant, es pot observar que hi ha poca connexió, i descoordinació.

2.3.1. Beneficis del medi aquàtic

Moreno, J i Gutiérrez, M (1998) afirmen que una de les raons pel qual justifiquen l'elecció del medi aquàtic, és perquè hi ha la possibilitat d'afavorir l'Educació corporal dins el procés integral i l'adquisició d'altres capacitats diferents de les adquirides en el medi terrestre. A més a més, el medi aquàtic propicia l'exteriorització de conductes sensorials, afectives, cognitiva que ajudaran a l'infant a què se senti millor en el medi aquàtic.

Els mateixos autors també exposen la idea que les activitats aquàtiques han de ser considerades com un exercici preventiu de formes patològiques típiques a l'edat madura i de trastorns cardiovasculars.

- Aconsegueix una gran relaxació, ja sigui psíquica com física.
- Tendeix a incrementar l'amplitud dels moviments articulars.
- Enforteix els músculs dèbils a través dels moviments globals i suaus contra la resistència de l'aigua.
- Afavoreix les adaptacions funcionals.
- Facilita un ambient lúdic i recreatiu.
- Permet la creació d'hàbits higiènics abans, durant i després de l'activitat.
- Té un valor terapèutic, rehabilitador de gran utilitat per la recuperació de lesions.

Figura 8: *Efectes positius que aporta fer activitat física en el medi aquàtic. (Tuero i Cols, 1995).*

Segons l'Enciclopèdia de l'esport Català ens defineix la natació com "Esport aquàtic consistent a recórrer una distància determinada a l'aigua sense tocar el fons per mitjà de moviments repetits de braços i cames en el mínim temps possible".

Com bé exposen Moreno, J i Gutiérrez, M (1998) els programes aquàtics poden ser portats amb diversos objectius relacionats amb el medi aquàtic. Segons els interessos podem agrupar els alumnes amb diversos plantejaments i programes, ja siguin: educatius, competitiu, recreatius, terapèutics i higiènics.

Així doncs, aquests dos autors ens esmenten alguns objectius que es porten a terme davant les bases metodològiques per l'aprenentatge de les activitats aquàtiques educatives, aquestes són:

“Familiarización con el medio acuático, dominio básico del medio acuático, dominio de las habilidades motrices acuáticas, autonomía en el medio acuático y base para un dominio técnico posterior”.

2.3.2. Importància de la pràctica aquàtica en el desenvolupament infantil

El desenvolupament motor, el camí que realitza la motricitat, és el resultat dels processos de maduració i d'aprenentatge que contínuament es van modelant i a més, també es va determinant la potencialitat motriu. Així doncs, Del Castillo (2001) ens esmenta que un nen que ha pogut experimentar el medi aquàtic de manera satisfactòria, pot desenvolupar una actitud aquàtica positiva, tot i que potser no aprendrà tècniques específiques del medi aquàtic fins més endavant, però que la seva conducta a dins l'aigua serà diferent de la persona que no ho ha pogut tenir.

Així doncs, segons Diem i Cols (1978) esmenten que hi ha uns estudis que reuneixen una gran importància de la pràctica del medi aquàtic durant les primeres etapes del desenvolupament de l'infant. Un d'aquests determinen que el coeficient intel·lectual és més alt que altres que no saben nedar, fent servir activitats aquàtiques durant les edats més petites, milloren l'atenció i també la independència.

Un altre autor, Cirigliano (1989), afirma que desenvolupen la seguretat i també el domini en si mateix, incrementen el coneixement i el domini del cos, asseguren la supervivència del nen dins l'aigua. Tanmateix, afavoreix a la comunicació del nen amb la persona adulta i també amb els altres nens i nenes, per tant, es pot observar que hi ha una millora de qualitat de la vida en general. Les pràctiques aquàtiques proporcionen a l'infant a obtenir un millor desenvolupament en la motricitat tant fina com gruixuda, la cognitiva, comunicació i sobretot la socialització.

L'infant quan està a dins l'aigua es relaxa, aprèn nous moviments, fa forta la seva musculatura i aprèn a controlar la respiració, tots aquests aspectes contribueixen en el desenvolupament motor. L'aigua actua sobre la conducta del nen, ja que fa que sigui més independent per tal de poder explorar activament aquest medi que per aquest infant és totalment nou (Del Castillo 1997).

Així doncs, el mateix autor, Del Castillo (2001), afirma que la possibilitat d'aprendre està present des del començament de la vida d'aquest infant i que actua durant el procés de la maduració. Els nens i les nenes aprendran les habilitats quan estiguin capacitats i a més, tinguin l'oportunitat i la motivació per a poder-ho realitzar.

Per tant, després de poder observar aquest estudi sobre les pràctiques del medi aquàtic en edats menors, Moreno i Abellán (2003) ens diuen que els infants tenen una millora en l'àmbit cognitiu i motriu. A més, tenint en compte el nivell social, millora el respecte a una major participació en les activitats comunes i menor dependència del pare i de la mare.

3. Justificació, objectius i hipòtesis

En aquest apartat s'introdueix la pregunta investigable justificant, primer, l'elecció de la temàtica de la investigació. Aquesta qüestió és el punt de referència útil i també necessari per a poder identificar evidències i extreure conclusions. Seguidament es plantegen els objectius que guien i acompanyen la recerca i es formalitzen les hipòtesis. La pregunta també ens permetrà poder explicar els successos o fenòmens i, finalment poder verificar aquesta coherència que hi ha entre les observacions i les explicacions. Així doncs, en el cas d'aquest TFG⁴ la qüestió és: **dins l'horari lectiu, quins són els aspectes a millorar durant el transcurs de les sessions en el medi aquàtic?**

3.1. Justificació

Des d'un bon començament teníem molt clar que volíem realitzar una investigació, com a treball final de grau, sobre el medi aquàtic, ja que des de la nostra infància sempre hem realitzat natació, esport que ens ha conduït a hores d'ara a treballar en el món de l'ensenyament i aprenentatge d'aquesta, per tant, ens sentim molt identificats. Des de la nostra experiència professional, hem trobat mancances educatives i coordinatives durant el transcurs de les classes de natació escolars. Per aquest motiu, vam decidir realitzar aquesta tasca conjuntament, ja que les inquietuds que se'ns plantejaven eren les mateixes, a més a més, ens veiem amb la capacitat d'endinsar-nos dins l'àmbit del medi aquàtic.

D'altra banda, al medi aquàtic, a l'hora de dur a terme la part pràctica, no sempre es té en compte que els nens i les nenes estan dins l'horari lectiu i per tant, és lògic que els infants puguin aprendre a nedar i a treballar aspectes relacionats amb el currículum d'Educació Física de Primària. Així doncs, el contingut que molts dels monitors donen als nens escolars no sempre és el que s'hauria d'aprendre si més no, si seguim les indicacions del currículum.

Arribats en aquest punt, el nostre interès de recerca es focalitza en dos grans àmbits: d'una banda, la feina que els mestres d'Educació Física realitzen a l'hora de portar a terme una classe en el medi aquàtic, i per altra banda, la feina que els monitors del medi aquàtic realitzen. Així doncs, concretament ens interessa saber si realment hi ha una bona comunicació entre professionals i com es pot solucionar perquè l'infant pugui

⁴ Treball Final de Grau.

avançar en el seu procés d'ensenyament i aprenentatge utilitzant tant el currículum d'Educació Primària com també els objectius específics del medi aquàtic.

3.2. Objectius

A continuació, es podrà observar els objectius que ens han servit de guia en el procés d'investigació. Hi podrem trobar un objectiu general i tres objectius específics.

3.2.1. Objectiu general

- Explorar les relacions entre el monitor d'educació física i monitor d'activitats aquàtiques.

3.2.2. Objectius específics

- Explorar quin és el nivell d'implicació que tenen els mestres en la programació de la natació.
- Explorar si el currículum forma part en el desenvolupament de les sessions del medi aquàtic.
- Determinar qui avalua i quins són els mètodes que s'utilitzen durant les sessions.

3.3. Hipòtesis

Abans de començar amb la fonamentació teòrica ja ens passaven pel cap diferents hipòtesis sobre el que podríem trobar al llarg d'aquesta investigació. Aquestes són les que hem formulat:

- La primera hipòtesi que se'ns va plantejar va ser la falta d'implicació general que hi ha per part dels docents d'Educació Primària quan els alumnes realitzen les pràctiques en el medi aquàtic. Ens referim a la falta d'implicació, ja sigui en el moment d'avaluar, d'ajudar al monitor en les tasques, en reconduir al grup classe, entre altres aspectes.
- Una altra hipòtesi que ens va sorgir és referent a la comunicació entre professor i monitor. No queda molt clar quins són els aspectes que s'haurien de treballar durant les sessions de medi aquàtic, ja que la relació entre professor i monitor és força qüestionable.

- La gran desconexió dels monitors sobre el currículum d'Educació Primària. Aquest fet creiem que és un "handicap" per part dels monitors, ja que pot influir en la pràctica de les sessions.
- I per últim, sobre el tema de l'avaluació, com saben els professors quina nota és l'adequada per a cada infant, si l'encarregat de l'avaluació és el monitor i aquest, avalua mitjançant uns ítems qualitius?

4. Mètodes

Els mètodes és la part on s'explica les eines que s'han fet servir per recollir la informació necessària per al desenvolupament de l'estudi, l'eina utilitzada ha estat l'entrevista. Així doncs, aquest apartat es distribueix en diferents subtemes, els participants, l'instrument utilitzat, el disseny i el procediment d'aquest i l'anàlisi de les dades.

4.1. L'entrevista

L'entrevista varia la seva funció depenent dels enfocaments i objectius de la investigació, per aquest motiu, a continuació es podrà observar diferents definicions d'autors sobre què és per a ells el significat de l'entrevista.

Segons Rodríguez, Gil i García (1999: 165) consideren que "la entrevista es una técnica en la que una persona (entrevistador) solicita información de otra o de un grupo (entrevistados, informantes), para obtener datos sobre un problema determinado".

Alonso (2007: 228) ens indica que: (...) "la entrevista de investigación es por lo tanto una conversación entre dos personas, un entrevistador y un informante, dirigida y registrada por el entrevistador con el propósito de favorecer la producción de un discurso conversacional, continuo y con una cierta línea argumental, no fragmentada, segmentada, precodificado y cerrado por un cuestionario previo del entrevistado sobre un tema definido en el marco de la investigación".

Per altra banda, McMillan i Schumacher (2005: 458), "des del seu manual sobre recerca educativa, es refereixen a les entrevistes com a "preguntas con respuesta abierta para obtener datos sobre los significados del participante: cómo conciben su mundos los individuos y cómo explican o dan sentido a los acontecimientos importantes de sus vidas".

Així doncs, després de recollir informació de diverses fonts, entenem que una entrevista és una conversa entre dues persones, l'entrevistador i l'entrevistat, amb el propòsit d'obtenir dades sobre un aspecte o tema determinat. L'entrevista pot complir diverses funcions: obtenir informació d'individus o grups, influir sobre certs aspectes de la conducta, és a dir, opinions, sentiments, comportaments o també, pot ajudar a exercir com un efecte terapèutic.

Fent referència a la tipologia d'entrevista, en podem distingir dues. Per una banda, les qualitatives i per l'altra les quantitatives. Aquesta distinció es basa en dos paradigmes diferents. El tipus d'entrevista que hem utilitzat en aquesta investigació és la qualitativa perquè és la que s'adequa més a l'obtenció i la recollida de dades. Cal tenir present que hi ha tres tipus de categories; estructurades, les semiestructurades i les no estructurades.

Segons Taylor i Bogdan citats per Lucca i Berrios (2003) ens esmenten que les entrevistes estructurades se suposa que utilitzen la mateixa pregunta a tots els participants per després comparar la informació obtinguda. D'aquesta manera, permet que les respostes es puguin analitzar amb més facilitat. Les entrevistes semiestructurades, són aquelles que tenen un marge més o menys gran de llibertat per formular preguntes i respostes (Sabino, 1994). Per altra banda, Ruiz (1989) ens defineix l'entrevista no estructurada com una entrevista en profunditat. Els objectius d'aquesta són comprendre més que explicar, aconseguir una resposta subjectivament sincera i captar emocions passant per alt la racionalitat.

Per tant, després de tenir una idea de la tipologia d'entrevistes, ens hem basat en l'entrevista estructurada per tal de poder comparar diferents tipus d'informacions obtingudes a partir de les mateixes preguntes. Gràcies a les respostes obertes per part dels entrevistats, hem pogut realitzar un estudi sobre els successos que transcorren durant les sessions en un entorn no habitual, com és el medi aquàtic. A més a més, davant la metodologia utilitzada, la qualitativa, ens basem amb el paradigma interpretatiu.

4.2. Participants

L'estudi d'aquest treball s'ha realitzat a professors i monitors tant de la comarca del Baix Empordà com també de la comarca d'Osona.

Els professors d'Educació Primària de Palafrugell són de l'escola Josep Barceló i Matas i per altra banda, les dues mestres restants són de Vic de l'escola Vic Centre. Gràcies a les Pràctiques III realitzades en aquests centres hem tingut l'oportunitat d'entrevistar els mestres d'Educació Física.

Pel que fa als mestres d'Ed. Primària, hem realitzat dues entrevistes cadascú. Fent així un total de quatre entrevistes, tres mestres i un docent. Les seves edats estan compreses entre 35 i 45 anys.

- Mestre 1 - Actualment realitza tasques de psicomotricitat a l'etapa d'Educació Infantil i Educació Física a Cicle Inicial d'Educació Primària.
- Mestre 2 - La seva feina és realitzar Educació Física amb els alumnes de Cicle Mitjà fins a Cicle Superior.
- Mestre 3 - Fa totes les sessions d'Educació Física referents a l'etapa d'Educació Primària.
- Mestre 4 - Imparteix les classes de psicomotricitat a l'Etapa d'Educació Infantil. A més a més, és la secretaria de l'equip directiu.

Respecte als monitors de natació, hem realitzat un total de quatre entrevistes a la mateixa població on hem fet les entrevistes als professors. Les seves edats oscil·len entre 26 i 41 anys.

- Monitora 1 - Realitza tasques amb grups de nens i nenes de 3-5 anys, de 6-11 anys, escoles...A més a més, porta a terme activitats dirigides com és "l'aguagym", i activitats per a gent gran.
- Monitora 2 - La seva feina és impartir classes dirigides a dones embarassades, classes per nadons, "pack jove" (grup competitiu), i escoles.
- Monitor 3 - La seva tasca és de prevenció, vigilància i realització de classes dirigides a tota classe de població, principalment fa classes particulars i escoles.
- Monitora 4 - La seva tasca és de prevenció, vigilància i realització de classes dirigides a tota classe de població, s'encarrega de realitzar classes de natació per adults, grups amb diversitat funcional, classes particulars i escoles.

4.3. Instrument

Per poder realitzar l'anàlisi de les dades obtingudes hem utilitzat les entrevistes. Gràcies a elles hem pogut veure les experiències viscudes en cada cas, les seves particularitats i la seva interacció amb els altres.

El guió de l'entrevista, està format per vint i una preguntes en el cas del mestre d'Educació Física, i per tretze preguntes en el cas del monitor d'activitats aquàtiques. Les entrevistes estan pensades de manera que cada una pugui extreure el màxim d'informació possible referent a la investigació que estem portant a terme i sempre tenint en compte el fet de demanar informació de més general a més concreta.

Si ens fixem amb l'entrevista del professor d'Educació Física⁵, es pot veure que està dividida en set apartats. Al primer apartat, hi ha dues preguntes sobre aspectes personals, tals com el nom de l'entrevistat i els anys d'experiència professional. Al segon apartat les preguntes de l'entrevista estan pensades per parlar sobre l'espai i l'entorn que el docent utilitza a l'hora de realitzar la pràctica d'Educació Física. A continuació, hi trobem l'apartat sobre el currículum escolar, al qual hi ha quatre preguntes que hi fan referència. Al quart apartat hi trobem la implicació, és a dir, quina és la intervenció que té ell durant el transcurs de les sessions dins el medi aquàtic, per abordar aquest tema hem realitzat tres preguntes. El següent apartat és referent a la formació, on únicament podem contemplar una pregunta. Seguidament hi trobarem quatre qüestions que fan referència a l'avaluació i finalment, es podran veure dues preguntes a tall de conclusió d'aquesta entrevista al mestre d'Educació Primària.

En el cas de l'entrevista del monitor d'activitats aquàtiques⁶, està estructurada en sis blocs. El primer bloc, igual que l'entrevista del mestre d'Educació Primària, hi ha dues preguntes que fan referència als aspectes personals. A continuació, el següent bloc està compost per quatre preguntes que engloben a la formació que té la persona entrevistada. En tercer lloc, hi trobem sis qüestions que fan referència a la preparació de les classes. Al quart bloc hi trobem tres preguntes referents al Currículum d'Educació Primària. L'avaluació és el punt cinc i consta de dues preguntes sobre aquest aspecte. I finalment, al sisè bloc, el de conclusió, està dividit per dues qüestions a tall de tancament.

Pel que fa a les característiques de les dues entrevistes, la tipologia de les preguntes són obertes perquè el que es pretén amb aquest tipus de qüestions és obtenir el màxim d'informació possible sense posar entrebancs a les explicacions, és a dir, conèixer les opinions sense limitar les respostes.

Cal tenir present que el guió d'aquest instrument ha estat dissenyat pels dos integrants d'aquesta investigació, així doncs intentant formular les preguntes de la millor manera possible per tal d'afavorir la comprensió d'aquestes. A continuació, podreu observar el model utilitzat per dur a terme l'entrevista als docents d'Educació Física:

⁵ Veure annex 1: "Entrevista omplerta pels docents de Primària".

⁶ Veure annex 2: "Entrevista omplerta pels tècnics aquàtics".

Entrevista pels docents d'Educació Física

1. Aspectes personals

1. Nom de l'entrevistat:
2. Anys que portes treballant en aquest àmbit:

2. Espai/ entorn

3. Per què creus que és beneficiós desenvolupar activitats en entorns no habituals?
4. Quin és l'entorn no habitual (fora de l'escola) que utilitzes? Per què?
5. Per què és important realitzar activitats en el medi aquàtic?
6. Consideres que els mestres d'EF tenen en compte la pràctica d'EF en entorns no habituals?
7. Què creus que influeix a l'hora de tenir o no en compte aquests entorns?

3. Currículum escolar

8. Com es pot aplicar el currículum de l'àrea d'EF al medi aquàtic?
9. Utilitzes alguns continguts del currículum d'Educació Física durant el transcurs de les sessions en el medi aquàtic?
 - En cas AFIRMATIU: quins?
10. En cas NEGATIU: Creus convenient relacionar el currículum amb la pràctica en el medi aquàtic?
11. Els monitors del medi aquàtic segueixen alguna pauta que involucri el currículum escolar? Quina?

4. Implicació

12. Com et coordines amb el/s monitor/s de les activitats aquàtiques?
13. Quina creus que hauria de ser la implicació del mestre durant el transcurs de les sessions?
14. Qui consideres que ha de dirigir la sessió? Justifica la resposta.

5. Formació

15. Creus necessària una formació específica (monitor aquàtic, socorrisme) per tal de realitzar les sessions de medi aquàtic? Per què?

6. Avaluació

16. L'avaluació de les habilitats aquàtiques a d'anar a càrrec de...
17. Quins instruments i estratègies d'avaluació utilitzes?
18. Quin mètode utilitzes per avaluar les sessions que es realitzen dins l'àmbit del medi aquàtic?
19. Qui assumeix la responsabilitat d'avaluar? Creus que hauria de ser així? Per què?

7. Conclusió

20. Què creus que fa falta perquè el procés d'ensenyament i aprenentatge sigui més adient?
21. Creus necessària una vinculació prèvia entre l'entitat esportiva i el centre docent? Per quin motiu?

Seguidament, es pot visualitzar el model de preguntes que es va fer servir per realitzar l'entrevista als monitors d'activitats aquàtiques:

Entrevista a un monitor d'activitats aquàtiques

1. Aspectes personals

1. Nom de l'entrevistat
2. Edat

2. Formació

3. Quina és la teva formació en l'àmbit professional?
4. Quina és la teva formació en l'àmbit acadèmic?
5. Anys que portes treballant en l'àmbit de l'ensenyament aquàtic?
6. Tens alguna altra experiència relacionada amb l'educació?

3. Preparació de les classes

7. Treballes amb grups escolars?
8. Què tens en compte a l'hora de planificar les sessions?
9. Qui creus que a de marcar els objectius d'aprenentatge de les sessions de natació? Per què?
10. Existeix algun tipus de coordinació entre el mestre d'Educació Física i tu com a monitor? Quin?
11. Creus que el mestre et dóna indicacions clares del que pretén treballar al llarg de les sessions?
12. Com explicaries i definiries la relació professional que teniu el mestre d'Educació Física i tu?

4. Currículum

13. L'educació d'àmbit escolar ve determinada per un currículum, saps que és? Me'n podries explicar alguna cosa?
14. Utilitzes el currículum escolar per treballar els continguts que es demanen, encara que sigui dins l'àmbit del medi aquàtic? Què és el que tens en compte?
15. Creus necessària la implicació del mestre durant el transcurs de les sessions? Per quin motiu?

5. Avaluació

16. Qui creus que a de determinar l'avaluació de l'infant? Per què?
17. Utilitzes alguna pauta per saber el grau d'assoliment dels objectius de l'infant? Com és? Quins criteris es te compte a l'hora d'avaluar?

6. Conclusió

18. Què penses que fa falta perquè el procés d'ensenyament i aprenentatge sigui més eficaç?
19. Creus que és necessària una vinculació prèvia entre l'entitat esportiva i el centre docent? Per què?

4.4. Disseny i procediment

La investigació que caracteritza aquest estudi respon a l'obtenció d'informació qualitativa. En aquest context, basat en un estudi empíric qualitatiu, parlem d'un disseny exploratori i descriptiu (Etnografia), ja que l'investigador ha de formar part, amb entrevistes, per tal d'explicar i descriure la realitat des del punt de vista dels mateixos participants.

El procés que hem seguit per realitzar aquest TFG ha estat, en primer lloc, fer la cerca d'autors que ens fonamentessin la nostra investigació. Com que el tema principal de recerca és saber quins són els aspectes a millorar durant el transcurs de les sessions en el medi aquàtic, una de les primeres coses que vam observar van ser que les evidències científiques trobades són formulades de fa molts anys.

A més a més, a partir dels seminaris realitzats a la UVic-UCC⁷, hem conegut els diferents instruments que es poden utilitzar per a la recollida d'informació. Per tant, gràcies a aquests seminaris i també, la nostra tutora hem pogut anar avançant en el nostre Treball de Final de Grau.

Al principi, el disseny de la nostra entrevista era poc específica, és a dir, obtenia moltes preguntes tancades, a més algunes d'elles també eren molt generals, a mesura que les vam anar revisant les vam anar acotant i modificant perquè les persones entrevistades per nosaltres poguessin respondre el que realment volíem investigar, i per tant, vam haver de reformular algunes preguntes de tal manera que s'obtingués el màxim d'informació a través d'elles.

Un dels problemes que van sorgir va ser que molts dels mestres tenien reunions i en conseqüència moltes vegades ens vam trobar que no podíem realitzar les entrevistes. En observar que mai els anava bé per poder fer les entrevistes, ens vam frustrar una mica perquè veiem el final de les pràctiques s'acostaven i encara no havíem tingut l'oportunitat de poder realitzar les entrevistes. Tot i això, es va poder solucionar.

Les entrevistes s'han portat a terme a espais tranquils, per tal de poder afavorir el desenvolupament de la conversa. Durant el transcurs de les entrevistes, la conversa es va prendre amb confiança, ja que les dues persones, entrevistats i entrevistadors, ja es coneixien i per tant, va afavorir que el diàleg sorgís amb naturalitat i a més, tant una persona com l'altre tenien total llibertat per expressar el que sentien. D'una banda, cal esmentar que la conversa d'algun entrevistat ha sigut més curta de l'esperat, ja

⁷ Universitat de Vic- Universitat Central de Catalunya.

que no donava joc a l'intercanvi de paraules, i només es limitava a contestar allò que se li indicava. D'altra banda, en algunes ocasions s'ha hagut de redirigir la conversa perquè s'allunyaven massa de l'estudi.

La metodologia per a realitzar-les va ser la següent. Agafàvem individualment a cada persona, els hi explicàvem en què consistia la nostra investigació i el funcionament de l'entrevista, i procedíem a la realització d'aquesta que era enregistrada amb la gravadora del nostre mòbil. Un cop enregistrades vam transcriure-les primerament les dels mestres d'Educació Física i en segon lloc, les dels tècnics aquàtics paraula per paraula, sense corregir les expressions incorrectes. Aquest fet va provocar que un grau més de complexitat a l'hora de transcriure-les, ja que moltes expressions no eren adequades al llenguatge col·loquial, molts d'ells utilitzaven castellanismes i fins i tot calcs. Les onomatopeies també estaven presents al llarg de les converses.

4.5. Anàlisi de les dades

Les entrevistes han estat l'instrument que hem utilitzat durant el desenvolupament del nostre estudi. Aquestes han estat útils per poder veure les relacions mestre-monitor, la implicació del mestre durant el transcurs de les sessions, a càrrec de qui va dirigida la direcció de les sessions, i sobre qui recau la responsabilitat d'avaluar.

En el transcurs del nostre estudi, hem realitzat dos tipus d'entrevistes. En primer lloc, hem realitzat unes entrevistes a quatre professors de Primària especialitzats amb l'àmbit d'Educació Física. En segon lloc, hem realitzat quatre entrevistes a monitors del medi aquàtic per tal de poder obtenir les seves opinions sobre la pràctica de la natació en grups escolars.

A l'hora de transcriure les entrevistes, hem utilitzat el mateix programa, "VLC media player", aquest programa és molt potent pel que fa a la reproducció de multimèdia, ja que té una multiplataforma que ens serveix per poder reproduir qualsevol format. A més a més, gràcies a aquest programa hem pogut modificar la reproducció així doncs, reduint la velocitat. D'aquesta manera, en el moment de transcriure les entrevistes ens ha estat de gran ajuda, ja que teníem temps suficient per poder escriure.

Un cop transcrites les entrevistes, el que hem fet és englobar-les per categories i subcategories, reafirmant-les amb citacions textuais dels entrevistats. D'aquesta manera, hem pogut estructurar la informació en taules de fàcil accés per visualitzar les respostes de les persones entrevistades d'una forma més organitzada. Gràcies a aquesta classificació, l'anàlisi de les respostes ha sigut més fàcil.

5. Resultats

5.1. Anàlisi de les entrevistes als mestres

A través de l'anàlisi del contingut de les entrevistes amb els mestres d'Educació Primària⁸ i els monitors de natació⁹ s'ha identificat diverses categories per tal de poder analitzar-ho. Així doncs, comencem analitzant els resultats establerts pels mestres d'Educació Física:

5.1.1. Espais i entorns per pràctica de l'Educació Física

Davant d'aquest tema han aparegut diverses subcategories. Per iniciar els resultats hem tingut en compte si els quatre mestres analitzats han **utilitzat diferents espais fora de l'escola**. Davant d'aquesta subcategoria hem tingut dues respostes. Dues professores han coincidit en el fet que no utilitzen cap entorn no habitual, ja que les dues són mestres d'Educació Infantil i per tant, realitzen tasques de psicomotricitat. D'altra banda, els altres dos mestres han coincidit que fan servir diversos espais no habituals, com són els pavellons municipals, les pistes d'atletisme, diversos parcs que poden trobar a prop de l'escola, la piscina, és a dir, espais a l'abast de l'escola.

Un altre factor molt destacat pels participants, són els **beneficis de l'entorn no habitual**. Tots ells creuen que utilitzant espais nous fa que els nens i les nenes tinguin una motivació afegida, a més a més, gràcies a això obtenen noves vivències, i per tant, és un aprenentatge global.

Altres participants coincideixen que hi ha una gran importància en les **activitats en el medi aquàtic**, ja que la natació és un treball global on es pot millorar en tots els àmbits, ja sigui l'autonomia, la coordinació, la por i la tècnica. Tot i això, comenten que s'hauria **d'incrementar la pràctica d'activitats** fora de l'entorn del dia a dia, però els participants esmenten que s'ha de tenir present que molts dels pares no volen que els seus fills surtin de l'escola, i per aquest motiu, molts dels mestres s'acomoden i no fan profit de tots els recursos que tenen a l'abast.

Una de les mestres entrevistades, diu que una de les principals **causes de la no utilització dels diferents espais** és moure un volum gran d'alumnes, s'ha de tenir en compte la relació entre acompanyants i el volum d'infants, per tant, les ràtios. Els

⁸ Veure annex 3: "Taula de resultats sobre els docent".

⁹ Veure annex 4: "Taula de resultats sobre els tècnics aquàtics".

riscos, les autoritzacions, el material disponible i la zona de confort personal del mestre també, són influenciats a l'hora de tenir o no tenir en compte aquests entorns.

Taula 1. Espais i entorns per la pràctica de l'Educació Física	
CATEGORIES	CITACIONS TEXTUALS
Entorns no habituals	<p>M4: “Jo personalment, no utilitzo cap entorn no habitual per desenvolupar psicomotricitat”.</p> <p>M2: “Utilitzem l'espai del pavelló quan anem a realitzar activitats dels jocs escolars contra altres escoles, també utilitzem l'estadi municipal per fer activitats d'atletisme [...] tenim la zona de les “Torretes” que fem activitats més orientatives i de la natura [...] un trimestre els nens realitzen activitats dintre la piscina municipal”.</p>
Beneficis de la utilització d'espais no habituals	<p>M3: “Quan treballes en un espai no habitual activem parts del cervell que habitualment no treballant [...] al seu un lloc nou fa que els nens tinguin una motivació afegida”.</p> <p>M4: “Considero que és enriquidor pels infants, ja que sortir del context de referència aporta noves vivències, en la majoria d'ocasions, demana una adequació del comportament, estar en contacte amb noves persones que no són les habituals. Penso que suposa un aprenentatge global que aporta bagatge experiencial”.</p>
Activitats en el medi aquàtic	<p>M3: “La natació és un treball global i millores en tots els àmbits: començant per tenir més autonomia en l'hora de vestir i desvestir, millores la coordinació i és apte per a tothom, és un repte pels alumnes que tenen por superar-la i també millorar la tècnica, és a dir, superar-se”.</p>
Incrementar la pràctica en entorns no habituals	<p>M2: “Crec que voldrien fer moltes més activitats de les que fem fora del nostre entorn del dia a dia, de l'escola. [...] tothom sent casos de pares que es queixen que no volen, que si sí, que si no, i al final jo crec que el mateix mestre s'acomoda i per no buscar-se problemes no busca activitats a fora [...]”.</p>
Causes de la no utilització dels diferents espais	<p>M4: “[...] el fet de moure un grup d'alumnes en relació als acompanyants per respectar les ràtios, els riscos que hi pot haver en cas que hi hagi un accident fora de l'escola, autoritzacions de famílies per poder sortir del centre [...] disposar d'un espai adequat amb el material disponible, i alhora, restar dins la zona de confort personal del mestre”.</p>

5.1.2. Currículum escolar en l'àmbit de l'Educació Física

Pel que fa als mestres d'Educació Primària una vegada més els hem preguntat en relació amb el Currículum d'Educació Primària tenint en compte l'assignatura d'Educació Física. La primera subcategoria que s'analitza és l'**aplicació del currículum d'E.P. al medi aquàtic**. Un dels nostres protagonistes ens comenta que es pot adaptar, igual que en els altres medis. A més a més, pot ser molt adequat, també ens hem trobat que un altre docent comenta que seria ideal poder utilitzar els continguts del currículum d'E.P. durant les sessions en el medi aquàtic.

Cal esmentar que els mestres d'Educació Física **no utilitzen els blocs específics de continguts del currículum d'E.F.** durant el transcurs de les sessions en el medi aquàtic, tot i que algun argumenta que seria ideal poder-ho fer.

Un mestre al·lega que es pot **relacionar el currículum amb la pràctica del medi aquàtic**, de la mateixa manera que es treballa en el pati de l'escola, doncs, també es pot fer a la piscina. Per tant, qualsevol contingut és aplicable.

Un altre aspecte a tenir en compte és que tres mestres coincideixen que no hi ha **cap pauta, utilitzada pels monitors que involucri el currículum escolar**, ja que ells no saben el que els alumnes treballaran perquè no es poden coordinar, ni fer reunions, és a dir, no els expliquen res de què faran a les sessions.

Taula 2. Currículum escolar en l'àmbit de l'Educació Física

CATEGORIES	CITACIONS TEXTUALS
Aplicació del currículum d'EP al medi aquàtic	M2: "[...] de la mateixa manera que altres medis, vull dir que el que es pot realitzar en una pista d'atletisme o en un cap de futbol o en una pista de bàsquet, realment ho pots utilitzar en un medi aquàtic. [...] et dóna més sortides a l'hora de fer-ho tot més transversal perquè si treballes la natura, els animals o el que sigui, i si vas a la piscina doncs, les matemàtiques estan en el peu de la piscina, calculant distàncies, velocitat o qualsevol joc amb diferents objectes, vull dir que jo crec que potser molt adequat".
Utilització dels blocs específics d'EF durant les sessions	M4: "Seria ideal poder-ho fer".
Relació del	M2: "Sí que és possible, de la mateixa manera que l'apliques en el pati,

currículum amb la pràctica del medi aquàtic	pues l'apliques a la piscina [...] qualsevol valor es pot treballar a dintre la piscina, el salt, tot, tot és treballable a dintre la piscina. Per tant, Sí que ho crec que podríem fer-ho”.
Seguiment de pautes curriculars	M1: “No, nosaltres no sabem el que treballaran ni res perquè no ens podem coordinar, ni fer reunions, ni ens expliquen res del què faran a les sessions”. M3: “No”.

5.1.3. Implicació durant el transcurs de les sessions en el medi aquàtic

En relació a la **implicació dels mestres** durant les sessions en el medi aquàtic cal esmentar que tres professors afirmen que no hi ha coordinació per part de les dues entitats. Coincideixen que en ser centres diferents, cadascú fa la seva feina, simplement hi ha moments d'intercanvi d'informacions, però mai en forma de reunió. Davant d'aquesta qüestió els hem preguntat quina hauria de ser la implicació del mestre durant el transcurs de les sessions. Un d'ells ens ha comentat que hauria de ser un monitor més i que ajudés a dur a terme la sessió. Un altre professor ens ha comentat que s'hauria de ser allà, dintre de l'aigua i ajudar els especialistes en qualsevol cosa que els digui. Un tercer docent ens ha comentat que els mestres hauríem d'agafar un grup per tal d'aconseguir fer grups més reduïts perquè els infants puguin gaudir més. I per últim, una altra mestra ens ha comentat que es podria consensuar amb els monitors de les activitats aquàtiques.

Pel que fa a la **direcció d'activitats**, dos dels quatre docents conclouen que hauria de ser un treball coordinat entre mestre i monitor per tal de poder ajudar en l'aprenentatge de l'infant. Per altra banda, els altres dos esmenten que qui ha de dirigir les activitats és el monitor de piscina, ja que és ell qui té més coneixements.

Taula 3. Implicació dels mestres	
CATEGORIES	CITACIONS TEXTUALS
Coordinació amb els monitors d'activitats aquàtiques	M1: “No ens coordinem al ser centres diferents, un pertany a l'ajuntament i l'altre a la generalitat, no tenim coordinació”. M2: “Doncs la veritat és que no ens coordinem gens, perquè ja et dic, ells fan la seva feina, nosaltres fem la nostra”. M4: “No hi ha coordinació com a tals, hi ha moments d'intercanvi

	d'informacions [...] però mai en forma de reunió”
Implicació del mestre	<p>M2: “[...] jo crec que la nostra implicació hauria de ser-hi, dintre de l'aigua i ajudant els especialistes que són ells en qualsevol cosa que ens diguin ells [...]”.</p> <p>M4: “Es podria consensuar amb els monitors de les activitats aquàtiques, potser en alguns casos la implicació hauria de ser major o bé, menor, en funció també de la flexibilitat de la pròpia piscina (monitors) i de la disponibilitat del mestre d'Educació Física”.</p>
Direcció de les activitats	<p>M1: “Jo crec que la sessió l'ha de dirigir el monitor de piscina que és l'especialista però aniria bé que es coordinés amb el mestre d'Educació Física”.</p> <p>M3: “Crec que ha de ser un treball coordinat entre la mestra d'Educació Física i els monitors però com et coordines? [...] no és fàcil per tant, potser primer hi ha d'haver-hi un mínim per poder dirigir o coordinar, és a dir, els mestres han de tenir un bon domini del medi aquàtic”.</p>

5.1.4. Formació específica

Pel que fa a la formació, tres docents coincideixen que cal una **formació específica** per tal de poder realitzar les sessions de medi aquàtic, per tenir molt clar que és el que s'ha de treballar, tenir més recursos i finalment, saber com i què s'ha d'avaluar.

Taula 4. Formació dels mestres	
CATEGORIES	CITACIONS TEXTUALS
Formació específica	<p>M1: “Sí, jo crec que és necessari una formació específica perquè la carrera de mestre, l'especialització d'Educació Física no es toca gens o gaire el medi aquàtic, i no sabem com l'hem de treballar”.</p> <p>M2: “[...] Sí crec que hauríem de tenir una formació per tal d'ajudar amb més capacitat o a més a més, poder dirigir nosaltres una classe”.</p> <p>M3: “Sí un estil de monitor on hi hagués molts recursos per poder fer classe i també tenir molt clar el que hem de treballar i com hi hem d'aconseguir i com avaluem”.</p>

5.1.5. L'avaluació de les sessions en el medi aquàtic

Fent referència al tema de l'avaluació, cal esmentar que hi ha diverses categories que hem de tenir present. En primer lloc, dos mestres estan d'acord que la persona que s'ha de fer **càrrec de l'avaluació** hauria de ser el mestre d'Educació Física perquè si un pare té algun dubte, doncs ha de recaure sobre el mestre.

Pel que fa als **instruments i estratègies per avaluar**, l'observació i el registre anecdòtic són el que els mestres utilitzen per dur a terme l'avaluació. Per altra banda, relacionant la pregunta anterior, hi ha dos mestres que coincideixen que no utilitzen cap mètode per avaluar les sessions que es realitzen dins l'àmbit del medi aquàtic, però per contra, els altres dos mestres utilitzen l'observació directa, es fa quelcom indicat pel monitor aquàtic.

Per últim, tres mestres diuen que la **responsabilitat a l'hora d'avaluar** recau sobre el monitor de natació, tot i que un d'aquest comenta que hauria de ser un treball conjunt, i el mestre restant exposa la situació que ha de ser el mateix professor d'Educació Física, ja que no hi ha relació entre les dues entitats.

Taula 5. Avaluació des del punt de vista del mestre	
CATEGORIES	CITACIONS TEXTUALS
Creença sobre qui ha d'avaluar	M2: "Del mestre, perquè qualsevol pregunta o dubte d'un pare doncs, hauria de recaure sobre el mestre, mai sobre el monitor". M4: "En el cas que no només es vulgui compta amb la valoració del monitor de natació, entenc que s'hauria d'establir que fos els mestres d'Educació Física el que l'hauria d'entomar".
Instruments i estratègies per avaluar	M1: "Graelles d'observació més registre anecdòtic".
Utilització del mètode	M4: "Jo no porto a terme cap avaluació d'aquestes sessions perquè tampoc es realitza l'activitat per ser avaluada, sinó per ser viscuda, així doncs, aquests termes no encaixen". M3: "Observació directa, és a dir, si realitzen allò".
Responsabilitat a l'hora d'avaluar	M3: "L'assumeix el monitor de natació, però jo cec que tindria que ser un treball conjunt amb una gran coordinació [...]".

5.1.6. A mode de conclusió

Pel que fa a la conclusió, tots tres comenten que un dels **aspectes a millorar** pel procés d'ensenyament i aprenentatge és realitzar un treball conjunt, és a dir, que hi hagi coordinació entre les dues entitats. Un d'ells comenta que hi hauria d'haver més voluntat per part dels dos i fer que la natació sigui més lúdica i divertida pels nens i les nenes.

Per concloure, els quatre professors afirmen amb diferents paraules que és necessària una **vinculació prèvia entre les dues entitats**. Un d'aquests exposa que podria ser genial el treball conjunt per optimitzar l'atenció i el desenvolupament de les sessions.

Taula 6. Conclusions dels mestres	
CATEGORIES	CITACIONS TEXTUALS
Aspectes de millora en el procés d'ensenyament i aprenentatge	M2: "Doncs crec que el més adient seria millorar el treball comú entre nosaltres i la piscina perquè al cap i a la fi un nen, com més organitzat estigui una activitat, doncs millor per ell serà i millor aprenentatge podrà treure [...]".
Vinculació prèvia entre 2 entitats	M1: " Sí, jo crec que seria necessari que els monitors i els mestres es parlessin del que es treballarà, del que es farà, com es avaluarà i així com les característiques personals dels nens per tal de que cada nens dins les seves possibilitats milloressin al màxim".

5.2 Anàlisi de les entrevistes als tècnics aquàtics

A través de l'anàlisi del contingut de les entrevistes als monitors d'activitats aquàtiques, aquestes són les següents categories que hi podem identificar.

5.2.1. Formació professional i acadèmica

Per treballar en un centre on l'activitat aquàtica és la principal tasca s'ha de tenir en compte la necessitat d'una **formació específica sobre el medi aquàtic**. Tal com hem pogut veure a les entrevistes tots ells disposen de diverses titulacions referents a diverses activitats relacionades amb el medi aquàtic tals com: monitor de natació, socorrisme, nadons, "aquafitness", entre altres. El fet de tenir una formació específica en el medi aquàtic, no impedeix que els monitors tinguin **altres tipologies de formació**, un dels monitors acredita tenir estudis superiors. A més a més, relacionat

amb el món de l'esport, mentre que les altres persones entrevistades disposen de formacions en altres àmbits no vinculats amb l'esport.

Es constata en les entrevistes que els monitors presenten **experiències relacionades amb l'educació**. Alguns exemples són: casals d'estius, entrenador de futbol i fins i tot, monitor de tenis.

Taula 7. Aspectes relacionats amb la formació d'un monitor aquàtic	
CATEGORIES	CITACIONS TEXTUALS
Formació específica sobre el medi aquàtic	M4: "[...] i llavors també vaig fer cursos per nadons, dones embarassades, gent amb problemes funcionals i ... Bàsicament això".
Altres tipologies de formacions	M3: "[...] després ja és quan vaig començar i em van ensenyar aquest món i vaig començar a treure'm el títol de ciències de l'activitat física i de l'esport [...]".
Experiències relacionades amb l'educació	M1: "Bé a part d'alguna activitat més específica com el tenis o algun campus d'esport, poca cosa més".

5.2.2. Preparació de les classes

Per preparar les classes de natació, els monitors **tenen en compte a l'hora de planificar les sessions**, els següents criteris: en primer lloc, l'edat i el nivell de l'infant, ja que el grup disposa de diferents graus d'aprenentatge. En segon lloc, podem trobar que un d'aquests monitors dóna constància de la diferència de nivells dels alumnes dintre d'un mateix grup i de la importància d'adaptar l'activitat a aquells nens que ho necessitin, per tal de ser un aprenentatge més significatiu. Així doncs, amb aquest enfocament s'ha de tenir en compte si és una classe de caràcter lúdic o al contrari,

una classe enfocada a millorar la tècnica de natació. En tercer, i últim lloc, una de les monitores destaca que el material també és necessari tenir-lo present a l'hora de planificar les sessions.

Respecte a **qui ha de marcar els objectius** hi ha diversitat d'opinions. Els monitors sembla a ser que tenen idees dispars, ja que dos d'ells diuen que depèn de l'edat escolar en la qual estiguin o del que proposi el centre. Un tercer monitor diu que és el nen el que s'ha de marcar els objectius però que tot sol no els pot materialitzar i és aquí on entra el paper del monitor que és el que ha de marcar aquests objectius que el nen vol aconseguir. En canvi, la monitora quatre diu amb total rotunditat que qui ha de marcar els objectius ha de ser el centre, ja que estan en horari escolar.

Quan parlem de la **relació entre centre escolar i entitat esportiva**, tres dels quatre monitors afirmen que aquesta és poca o nul·la. Només un d'ells afirma que els mestres parlen amb el coordinador i expliquen les particularitats del grup, segons la monitora, això succeeix poques vegades. Davant d'aquest fet, el monitor tres comenta que és difícil posar en pràctica un objectiu que el mestre té al cap si aquest no es transmet als monitors. Aquest fet ens porta a una realitat on els tècnics aquàtics participen molt en les sessions de natació.

Taula 8. Preparació de les classes	
CATEGORIES	CITACIONS TEXTUALS
Aspectes a tenir en compte a l'hora de planificar les sessions	M2: “ [...] del grup. De cada grup s'ha de mirar el nivell de cada nen perquè hi ha grups que potser els nens saben nedar perquè venen a cursets de piscina, però hi ha grups que potser no han vingut mai a la piscina”.
Qui ha de marcar els objectius	M4: “El centre, per mi ens ho hauria de marcar el centre perquè... perquè sobretot per comoditat [...] personalment m'agradaria que el centre ens digués mira doncs ens agradaria treballar doncs mes en aquest aspecte, hi ha grups que hi ha hagut grups que han volgut fer socorrisme o han volgut fer waterpolo doncs si t'ho marquen, et pots planificar molt bé les sessions”.

Relació entre centre escolar i entitat esportiva	<p>M4: “Majoritàriament no, hi ha algun centre que sí però la gran majoria no”.</p> <p>M3: “Clar evidentment, clares, clares, clares... no són, no obstant els professors venen amb una idea preconcebuda i sí que també hi ha altres professors que tenen molt clar que és el que volen no ens podem oblidar que hi ha professors que valoren igual d'important l'activitat física en el medi aquàtic com pot ser al pati, com pot ser una pista de bàsquet o de futbol per tant aquests sí que et venen i et diuen jo vull treballar aquest estil i d'aquesta manera”.</p> <p>M4: “Doncs amb la majoria és nul·la, només el primer dia que ens porten les llistes dels nens i l'últim dia que els hi entreguem un informe i... i... bàsicament amb la majoria dels centres és això!”.</p>
---	---

5.2.3. Currículum escolar

Pel que fa als monitors d'activitats aquàtiques els hem preguntat sobre el currículum d'Educació Primària d'Educació Física. El primer que se'ls va demanar va ser si coneixien sobre **la seva existència i què és**. En aquest apartat, dos monitors han contestat que sí sabien el que era i els altres dos han dit que el desconeixien per complet. Tot i això només un d'ells és capaç d'explicar de què tracta amb bastant fluïdesa i donant algun argument.

Seguidament, se'ls va preguntar si **utilitzen el currículum** per fer les classes de natació, tres monitors afirmen que no i un d'ells diu que sí al·legant que intenta ser transversal i que busca formes d'involucrar altres àmbits.

Quant a la **implicació del mestre** tots reafirmen que ha d'ajudar en tot moment a realitzar les sessions de natació perquè amb el seu suport es poden reconduir situacions, marcar límits, donar informació, i sobretot perquè són els mestres qui coneixen detalladament els alumnes. Seguint aquestes paraules els altres monitors també afegixen que a més ulls mirant i a més ments pensant, més idees sorgiran i per tant, es podran facilitar les coses.

Taula 9. Currículum escolar	
CATEGORIES	CITACIONS TEXTUALS
Coneixement del currículum	<p>M3: “Sí! Sé que és sobretot perquè a la carrera de ciències de l’activitat física i l’esport ens ho fan aprendre, ens ho fan entendre”.</p> <p>M2: “No. Potser me n’han parlat d’un altre nom, però així currículum no”.</p>
Utilització del currículum	<p>M1: “No perquè ja et dic no tenim coneixement gairebé mai del currículum que treballen a l’escola”.</p> <p>M3: “Evidentment si, sempre! Intento tenir en compte primer de tot el que me’n recordo i sobretot com he dit abans les intel·ligències múltiples intentar ser transversal dins de l’àrea de natació crec que el descobriment no només és per descobriment motriu a vegades el descobriment motriu prové d’un descobriment, d’una altra ciència o intel·ligència [...]”.</p>
Implicació del mestre en les sessions de medi aquàtic	<p>M4: “Si, per molts primer perquè coneix més els alumnes i a vegades et trobes amb algun alumne que li exigiries més i d’altres que no i el mestre que els coneix bé pot dir mira amb aquest sigues una mica més dura o sigues més mmm... [...]”.</p>

5.2.4. L’avaluació de les sessions en el medi aquàtic

En aquest apartat han sorgit dues subcategories, la de l’**avaluació de l’infant** i la de **pautes d’avaluació**.

Pel que fa a la primera subcategoria tots els monitors coincideixen en el fet que la persona responsable d’avaluar a l’infant ha de ser el mestre. Els monitors aleguen que és ell el que realment hauria d’avaluar perquè coneix més bé els nens, les seves capacitats, les seves limitacions i tot el que l’envolta. A més a més, cal tenir en compte que la majoria de vegades la nota posada pel monitor acaba sent la nota del trimestre d’Educació Física, així ho argumenta el monitor entrevistat número 1. Si continuem contrastant la informació, podem veure com els mestres no prenen nota dels progressos dels alumnes, ja es refien de la nota que passen els monitors. Tot i així, donant suport a aquesta afirmació del monitor número 1, la resta de monitors afirmen que si els professors estiguessin implicats durant el transcurs de les sessions, aquesta nota podria ser consensuada entre els dos.

Respecte a les **pautes d'avaluació**, tots els monitors afirmen seguir una pauta preestablerta pel club on treballen. Tots ells tenen un informe de natació, el qual està distribuït per diferents colors de cavallets. Aquests colors signifiquen els nivells dels alumnes, i a partir d'aquí avaluen els ítems marcats.

Taula 10. Avaluació des del punt de vista del tècnic aquàtic	
CATEGORIES	CITACIONS TEXTUALS
Avaluació de l'infant	M1: "Bé jo crec que la nota final l'hauria de posar el professor d'Educació Física, però clar nosaltres fem un informe avaluant el que fan a natació. El que passa és que moltes vegades, com ja et dic, el professor no està a dins la piscina i, amb la teva avaluació posen la nota".
Pautes d'avaluació	M4: "La pauta que fem servir nosaltres és un informe que tenim fet pel mateix club que és un informe de natació i que va per cavallets que va per nivells de l'alumne i tenim en compte ja et dic el nivell... i valorem això, els ítems que hi ha a cada cavallet!".

5.2.5. A tall de conclusió

Pel que fa a la conclusió, els monitors identifiquen diferents **aspectes de millora**, tals com: la motivació per part del professorat, la manca d'informació i l'escassa relació monitor/professor. Igual que els mestres, els monitors també pensen que el treball conjunt o la millor coordinació afavoriria al procés d'ensenyament i aprenentatge, si és així, com és que no flueix aquest vincle? Bé, alguns mestres diuen que la falta de coneixements els empeny a buscar una posició més còmoda i per tant, deixen la responsabilitat de la direcció de les classes de natació en mans dels monitors.

L'últim aspecte que tots els monitors apunten com a millora, és la **vinculació entre entitat esportiva i centre docent**, afirmen que aquesta ha de ser més propera, i tot i que en algun cas, molt pocs, aquesta no és suficient i deixa molt a desitjar. Per tant, queda en constància que ambdues parts saben quins són els aspectes de millora que poden portar a terme per afavorir l'aprenentatge de l'infant.

Taula 11. Conclusions dels monitors	
CATEGORIES	CITACIONS TEXTUALS
Aspectes de millora	M3: “La informació, com hem parlat abans crec que ha d’augmentar el volum d’informació entre el tècnic i el professor. Com sempre a més informació bona transmesa, treballada i amb més feedbacks abans de començar la sessió poden ser molt millor perquè els “nanos” s’ho passin molt millor i aprengui també molt més”.
Vinculació entre entitat esportiva i centre docent	M2: Nosaltres aquí a la piscina fem reunions abans que vinguin els nens... [...] Hi ha professors que sí que ho fan, que quan venen aquí et diuen, mira aquest nen té autisme, o aquest nen és hiperactiu o aquest els pares estan separats i ho està passant molt malament... hi ha alguns professors que sí que ho fan i n’hi ha alguns que no ho fan. Jo trobo bé que com més informació tinguis d’un nen més fàcil tindràs per ensenyar”.

6. Discussió

Després de presentar tots els resultats obtinguts a través de les entrevistes als quatre mestres d'Educació Primària i els quatre monitors d'activitats aquàtiques, aquí es mostra l'opinió i també, la valoració dels resultats utilitzant les referències bibliogràfiques que hem exposat al llarg del marc teòric.

En aquest treball, tal com s'explica en la fonamentació teòrica, el currículum d'Educació Primària és important que hi sigui present per tal de poder treballar l'àmbit del medi aquàtic dins l'assignatura d'Educació Física. Hem d'entendre que el currículum ens ajuda a poder definir quins són els objectius, els continguts, els criteris que s'han d'utilitzar per avaluar els infants, com també metodologies per tal d'enfocar l'ensenyament.

Així doncs, Sales (2001) ens comenta que el currículum té dues funcions diferents però que són complementàries, la de fer explícites les intencions del sistema educatiu de manera general, com també la del professor fent servir de guia per a orientar la pràctica pedagògica. Després d'observar aquesta definició, hem pogut comprovar que el conjunt de professors analitzats afirmen que es pot aplicar i treballar el currículum d'Educació Primària en qualsevol àmbit, ja sigui en l'entorn habitual, com també en medis poc habituals com és, el medi aquàtic.

A més a més, fer-ho de manera transversal pot ajudar al fet que els alumnes estiguin motivats. Dos dels monitors afirmen que no coneixen el currículum de Primària, és a dir, no saben què és, ni per a què serveix, en canvi, els altres dos restants, el coneixen però només un d'ells sap perfectament com funciona. Així doncs, davant d'aquesta polèmica de la coneixença o no del currículum de Primària, creiem necessari que els monitors haurien d'aplicar aquesta documentació, ja que si els nens i les nenes venen a la piscina en horari lectiu escolar amb l'assignatura d'Educació Física, és primordial poder conèixer quins objectius, continguts s'han de desenvolupar durant el transcurs de les sessions del medi aquàtic.

Tal com diu Miró (1984) és necessari englobar activitats dins el medi aquàtic en el currículum escolar perquè condueix a una adient progressió en el procés d'ensenyament i aprenentatge per part de l'alumnat, i per tant, si el suggeriment és absolut, s'hauria d'englobar tant en el medi aquàtic com també, en el medi terrestre. En molts dels centres educatius s'introdueix la natació dins l'horari lectiu, dins l'assignatura d'Educació Física. Així doncs, davant d'aquesta afirmació de Miró i conjuntament amb els resultats establerts a partir de les entrevistes als mestres de

Primària, aquests conclouen que no apliquen els continguts, l'únic que es pot arribar a valorar és la capacitat d'esforç que té l'infant i la millora del dia a dia. Per tant, tots els mestres entrevistats afirmen que és necessària una relació del currículum amb la pràctica del medi aquàtic, ja que dins el currículum de Primària, el contingut d'habilitats motrius es pot desenvolupar en un medi/entorn diferent.

Paral·lelament, afirmen que no es facilita cap pauta que involucri el currículum escolar durant les sessions del medi aquàtic. Els mestres desconeixen el que els alumnes treballaran durant les deu sessions, és a dir, un trimestre. Davant d'aquesta situació, és cert que els monitors són els únics que en aquest cas tenen més coneixement sobre el medi aquàtic, i per aquest motiu, són ells qui prenen les decisions, així doncs, per les preparacions de les classes ens han comentat que generalment no tenen en compte cap objectiu que s'estableix en el currículum, sinó que tenen en compte els elements específics de la reglamentació de la natació.

Miró (1984) ens esmenta que les tasques en el medi aquàtic han arribat a contenir-se dins l'assignatura de l'Educació Física, omplint una de les hores setmanals destinada a aquesta assignatura, però sense tenir en compte que els objectius i els mètodes per desenvolupar la classe de natació no han tingut a veure amb la planificació de l'assignatura i per tant, es pot observar que hi ha poca connexió, i descoordinació.

Els diferents resultats obtinguts davant d'aquesta afirmació i només tenint en compte els mestres d'Educació Primària, afirmen que no hi ha coordinació entre els monitors d'activitats aquàtiques i els docents. Els mestres suposen que els monitors són els encarregats de dirigir l'activitat, ja que és la seva feina. L'únic que es pot observar és que a l'inici de les sessions hi ha algun intercanvi d'informació molt general, sense entrar en detalls. Així doncs, aquest fet, també té a veure amb la implicació del mestre. Aquesta implicació hauria de ser-hi, sigui dins de l'aigua o ajudant els especialistes. Fins i tot, els mateixos mestres esmenten que la direcció de les sessions hauria de ser conjunta amb els monitors. Davant d'aquesta situació, hi ha un aspecte que és criticat pels entrevistats que siguin partidaris o no de la col·laboració per part del docent. La poca implicació d'alguns docents influeix en el desenvolupament de les sessions en el medi aquàtic. Els mestres deixen en mans dels tècnics als estudiants i es dirigeixen a la grada o fins i tot, van a la cafeteria fins que s'acaba la classe, des d'aquest punt de vista, creiem que si algun professor no és especialista, però si és mestre, està preparat per donar les classes ell, ja que són la màxima autoritat en aquest camp i estan preparats per això. Hi ha monitors que comenten que si els mateixos mestres estiguessin a la piscina amb ells, seria molt millor, ja que quatre ulls veuen més que

dos, i ells són realment qui coneixen els alumnes. Davant de qualsevol problema el professor seria l'encarregat de gestionar la situació. Els quatre entrevistats estan d'acord que la implicació del mestre en aquest cas és imprescindible.

Segons Albarracín (2007) Albarracín i Moreno (2009) el professor ha de ser l'encarregat d'impartir la classe de medi aquàtic. A més, hi ha molts factors que cal tenir en compte a l'hora d'incorporar aquest tipus d'activitats en l'àmbit escolar com: la ràtio docent/discent, la falta de formació específica, la precarietat laboral dels monitors, entre d'altres. Davant d'aquesta afirmació, se'ls ha demanat sobre la direcció de les activitats aquàtiques. Tots han coincidit que ha de ser un treball coordinat. És a dir, el monitor de la piscina és qui ha de portar a terme la sessió, però prèviament ha d'estar consensuat i parlat pels mestres d'Educació Primària.

Pel que fa a l'avaluació, sobre qui recau aquesta responsabilitat? És una de les qüestions que se'ls ha preguntat als nostres subjectes. No tots coincideixen en la mateixa resposta, hi ha una divisió d'opinions. D'una banda, alguns mestres esmenten que ha de recaure sobre el mestre d'Educació Física, ja que amb la seva presència la nota pot ser més justificable i en cas d'haver-hi alguna incidència amb la qualificació, el mateix docent sabria que respondre sense demanar justificació al monitor d'activitats aquàtiques.

Per altra banda, els tècnics aquàtics creuen que ha de ser compartida, el monitor és qui té més domini d'aquest esport, però en contrapartida no té estratègies suficients per establir els criteris d'avaluació que determina el currículum, és aquí on el paper del mestre seria fonamental. Davant d'aquesta qüestió, dos dels monitors de les activitats aquàtiques comenten que el principal avaluador en aquest cas, hauria de ser el mestre. Primer de tot, perquè els alumnes només venen un trimestre i per tant, els monitors no els coneixen del tot. També, opinen que ha d'anar a càrrec del monitor, ja que és ell qui té més coneixements específics sobre el medi. L'últim monitor comenta que hauria de ser consensuada, és a dir, la part més tècnica de la natació és el monitor que ha de posar la nota, però la part més actitudinal o altres continguts aplicats en el medi aquàtic, pot ser avaluat per part dels mestres.

Moreno i Gutiérrez (1998) exposen que els sistemes d'observació i els instruments més valuosos per enregistrar el que passa a les sessions pràctiques del medi aquàtic, és el procés del dia a dia, però aquests han de ser sistemàtics i continus. A més, no només han de recollir elements quantitius o sumatoris de l'activitat de l'alumne (marques, temps o nombre de repeticions), sinó que també la seva atenció, interès,

relació amb els seus companys, actituds i formes de treball. Per tant, després d'observar les diverses opinions dels nostres entrevistats, hem pogut veure que almenys tots han comentat que el millor instrument és l'observació. Gràcies a aquesta, podem veure el seguiment de certes conductes i habilitats que els nens i les nenes poden assolir durant les classes en el medi aquàtic.

Mestres i monitors utilitzen les pautes preestablertes pel centre per avaluar. Aquestes, són els ítems que els nens i les nenes han d'assolir un cop acabades les deu sessions, és a dir, el trimestre. Segons les edats dels infants, i la piscina, els objectius establerts poden variar, ja que a cada centre utilitzen uns ítems completament diferents. El fet que cada piscina tingui objectius diferents, dona peu a un ensenyament poc reglat perquè depenen del centre on es realitzin les sessions aprendran uns continguts o uns altres. Quina pauta d'observació s'ha de fer servir, la que els mateixos mestres realitzen per a poder observar el comportament de l'infant o la graella que els monitors aquàtics fan servir per a poder veure l'evolució de l'infant, tenint en compte, únicament aspectes sobre la natació? Si l'avaluació estigués formulada mitjançant un consens, no hi hauria aquestes discrepàncies.

Des del nostre punt de vista, i tenint en compte les opinions dels entrevistats, arribem a la conclusió que la millor opció pel procés d'ensenyament i aprenentatge per a l'infant és que prèviament hi hagi una vinculació entre l'entitat esportiva i el recinte escolar per tal de poder desenvolupar de manera conjunta un instrument d'avaluació amb els ítems que es vulguin avaluar, tenint en compte tant el currículum de Primària com també, els aspectes més específics de la natació.

6.1. Limitacions de l'estudi

Per començar la recerca també cal tenir presents els seus límits. A continuació, presentem les que per a nosaltres han sigut les més importants.

En primer lloc, una limitació d'aquest treball és l'escassa fonamentació teòrica recent referent a l'estudi. La major part de les referències bibliogràfiques consultades són força antigues. Respecte a l'avaluació no hem trobat cap evidència científica que demostrï un consens entre monitor i mestre. Aquest fet ens ha entorpit a l'hora de relacionar la referència bibliogràfica amb els resultats obtinguts de les entrevistes realitzades i les nostres opinions.

Des d'aquestes circumstàncies, un altre entrebanc ha estat el fer un nombre escàs d'entrevistes. Des del nostre punt de vista, creiem que seria més adequat fer un estudi

més ampli on s'involucri més entitats esportives i més professors. D'aquesta manera, es podria observar més diversitat d'opinions i la mostra recaptada ens donaria més valor a l'estudi. Un altre punt a favor davant d'aquest suggeriment seria formular grups de debat entre mestres i monitors. Així doncs, es tindria informació més qualitativa, ja que la presència dels dos obriria un debat on es veurien reflectides més opinions i diverses. Tot i això, veient les dificultats que sorgides a l'hora de realitzar les entrevistes amb els docents de manera particular, no ens voldríem imaginar les dificultats que tindríem a l'hora de constatar un grup de debat, hauria estat més difícil encara.

Cal dir que durant el procés de construcció d'aquest treball ens hem vist limitats pels aspectes temporals. Tot i ser una investigació de durada anual, el temps no ha jugat a favor nostre, en el sentit que durant el primer tram d'aquest curs s'han realitzat diverses assignatures amb les seves corresponents tasques. Pel que respecte al segon tram, la realització de les pràctiques ha jugat en contra nostra, ja que durant aquesta estada hi ha hagut un treball de preparació i portada en pràctica d'unes sessions dirigides i avaluades per nosaltres. A més a més, cal afegir que tots dos treballem a les tardes. Aquest fet ha donat peu que la nostra realització del treball hagi estat fluix durant aquestes setmanes de pràctiques. Tot i així, respecte a aquests inconvenients hem intentat portar a terme la investigació de la millor manera possible, portant al dia els punts proposats per la nostra tutora del Treball Final de Grau.

6.2. Línies de futur

La nostra investigació no s'acaba aquí, simplement dóna peu a noves vies d'estudi per tal de mantenir-la viva. Ens convé marcar les possibilitats d'investigació que l'estudi obra. A partir d'aquí, les línies de futur que poden començar amb aquesta recerca són:

La primera possible investigació recau en el fet de dissenyar uns instruments d'avaluació, l'objectiu d'aquest, és guiar a totes aquelles persones que estan implicades en l'ensenyament de les didàctiques concretes del medi aquàtic. Al mateix temps aquest instrument servirà per avaluar els continguts curriculars posats en pràctica en el medi aquàtic. Queda molta feina per fer, però si s'aconsegueix estructurar aquesta pauta, es podria estandarditzar a totes les piscines. Fent així que tots els alumnes puguin assolir els objectius establerts del currículum i també, aspectes específics de la natació.

També es veuen reflectides noves possibilitats d'aprofundiment en aspectes com la metodologia de treball dels monitors aquàtics. Comparar les metodologies més

utilitzades pels monitors aquàtics ens pot proporcionar diferents maneres d'assolir un mateix objectiu. Així doncs, podem observar que hi ha un gran ventall de possibilitats a l'hora d'aconseguir un mateix objectiu.

Per últim, sobre una altra via d'estudi sobre el desenvolupament d'activitats en entorns no habituals. Si ens trobem que a la piscina, el mestre delega la direcció de la sessió als professionals de l'entitat, qui ens diu que això no passa en altres entorns? Arran d'això, també sorgeixen preguntes relacionades entorn a la direcció d'altres activitats en espais no habituals. Cal que el mestre tingui formació específica sobre tots els àmbits que vol treballar?

A tall de conclusió, volem esmentar que el procés d'aprenentatge dels infants sobre la natació dins l'àmbit escolar, hauria de ser continu, ja que aporta molts beneficis pel desenvolupament motor dels alumnes. No obstant això perquè aquest aprenentatge sigui efectiu, cal que la participació en el procés d'ensenyament i aprenentatge hi hagin implicades les dues parts: mestres i monitors. Per aquest motiu, no podem deixar de banda les línies d'investigació aquí presents.

7. Conclusions

Tenint en compte el medi aquàtic com un espai pedagògic considerem important recordar els següents punts:

En primer lloc, cal tenir en compte que l'aigua és un element físic amb unes particularitats que ens permeten desenvolupar dinàmiques diferents de les del medi terrestre. Aquest fet és important dins l'àmbit educatiu, ja que es poden desenvolupar pràctiques diverses, així doncs, contribuint a un aprenentatge integral per a l'infant.

Després d'observar la gran importància que té el medi aquàtic i dels beneficis que s'obtenen, hem volgut saber, sí aquests aspectes s'utilitzen dins l'àmbit escolar a l'assignatura d'Educació Física. L'estudi emet que la piscina és un dels espais més utilitzats fora del recinte escolar. Però, sabem que no espremen aquest espai al cent per cent de les seves possibilitats, ja que tant la implicació dels mestres com el desenvolupament de les sessions per part dels monitors no es porta a terme de la millor manera possible.

D'una banda, el professor d'Educació Física hauria de controlar en tot moment la sessió. L'activitat ha de tenir perspectiva educativa, mantenint constància de la comunicació per part de totes les persones que estiguin involucrades dins d'aquestes sessions en el medi aquàtic, ja siguin monitors, com també els alumnes. A més a més, la planificació de les sessions ha d'estar consensuada per professors del centre escolar i tècnics aquàtics, ja que han d'avaluar el trimestre, i caldrà fer veure que aquest tipus d'activitats va molt bé per al desenvolupament integral de l'infant.

Per altra banda, en el cas dels monitors, és habitual que molts d'ells no tinguin coneixement del currículum d'Educació Primària i per tant, no facin incís sobre ell en la preparació de les classes. Per molts dels tècnics la finalitat no és ensenyar perquè els alumnes aprenguin significativament, sinó ensenyar els estils reglamentaris de la natació amb una trajectòria aquàtica continua i de repetició, Conde, Pérez i Peral (2003). Hem d'entendre que el tècnic aquàtic ha de tenir el paper d'educador, per tal de poder desenvolupar estratègies d'ensenyament és necessari que el mestre doni unes pautes d'actuació per tal que els nens i les nenes puguin assolir els objectius i continguts establerts al currículum.

Un altre aspecte que hem de tenir en compte sobre la realització de les classes de natació és que en moltes escoles fan natació durant un trimestre a l'any. Si ens fixem en aquest aspecte, una escola que utilitza el medi aquàtic com a mitjà d'aprenentatge

motriu durant cada any des d'Educació Infantil fins a l'últim curs de Primària podem concloure que han estat realitzant tasques en el medi aquàtic durant nou trimestres. Així doncs, calculant ràpidament, un infant que ha seguit tot aquest procés ha estat tres anys fent natació en horari lectiu. Davant d'aquesta premissa volem indicar que totes aquestes classes no disposen d'una perspectiva educativa basada en el currículum, simplement es basen en l'ensenyament i aprenentatge de la reglamentació específica de la natació. A més a més, també hem de tenir present que cada any els tècnics aquàtics han de tornar a recordar algunes tècniques, ja que els infants no recorden el vincle que tenien amb el medi aquàtic.

Davant d'aquesta poca relació amb el medi aquàtic seria interessant poder realitzar una planificació enllaçant el currículum amb els objectius d'aprenentatge des del primer curs d'Educació Infantil fins a l'últim curs d'Educació Primària, per tal de poder observar una progressió de l'alumnat durant el transcurs de les sessions, encara que a la primera sessió es faci un recordatori perquè l'infant es torni a habitar a aquest medi, però no anant més enllà d'una simple sessió.

Un fet que ha generat controvèrsia en aquesta investigació ha estat el tema de l'avaluació. L'estudi ens ha revelat que els monitors són els encarregats d'avaluar els nens i les nenes. Si és així, i seguint la idea anterior que un infant fa tres anys de natació, estem dient que l'avaluació d'aquests nens s'ha donat per una persona externa al centre educatiu. Per tant, podem dir que un monitor de natació ha tingut la decisió final sobre la nota que li correspon al nen. A més a més, si tenim en compte que un docent no acompanya les sessions del medi aquàtic, no pot saber quins són els progressos que l'infant ha anat desenvolupant durant aquests anys. Per aquest motiu, volem esmentar que el procés d'ensenyament i aprenentatge de l'alumne no ha sigut l'adequat durant tot aquest temps, pel simple fet que les sessions no han estat pensades ni portades a terme a partir del currículum escolar.

Recollint tot el que s'ha dit, hem d'esmentar que a partir d'unes mancances detectades a partir de la nostra experiència com a monitors de natació, ha sorgit la idea principal de la recerca: replantejar la idea de curset de natació dins l'horari lectiu escolar a les classes d'Educació Física, desenvolupant així, un programa d'ensenyament i aprenentatge de la natació a través dels continguts i objectius que marca el currículum, establint així un vincle entre les dues entitats.

Per últim, relacionant els aprenentatges obtinguts al llarg del grau i de la futura professió com a mestres, donem a conèixer que el temps ha transcorregut tan

ràpidament que sembla que fos ahir quan vam entrar per primera vegada a una aula d'Universitat. Ara ja no som els mateixos que fa quatre anys. Creiem que hem madurat emocionalment i també, cognitivament. Cada pràctica, cada examen, cada exposició, cada moment en què hem hagut de posar en dubte els nostres coneixements ens han ajudat a fer un pas endavant per arribar a on som ara.

Durant aquests quatre anys a la Universitat hem estat treballant la teoria basada amb la didàctica de cada assignatura, això ens ha servit molt per poder veure i desenvolupar aquests continguts a l'hora de treballar-los dins un àmbit diferent. Per tant, des del nostre punt de vista és molt adequat treballar la teoria des de la Universitat, ja que ens permet observar i aprendre diferents maneres, estratègies, ja sigui en format joc, manipulativament, entre d'altres, per a poder explicar qualsevol concepte a un infant. Totes aquestes teories s'han vist reflectides durant els períodes de pràctiques realitzats en diversos contextos escolars.

Tanmateix, a l'hora de planificar una Unitat de Programació des de la Universitat ens han facilitat tots els documents i continguts necessaris per a què nosaltres com a alumnes podem aprendre'ls a desenvolupar amb totes les característiques que demana el currículum, és a dir, objectius, criteris d'avaluació, continguts, dimensions... Per aquest motiu, la nostra recerca ha estat basada en la relació del currículum d'Educació Primària dins d'una basant que els docents no estan acostumats, el medi aquàtic.

La feina de mestre s'ha de considerar d'un caràcter vocacional, una formació continuada i una vida activa on es pugui adquirir i aplicar noves experiències, ja que si aquest aspecte t'agrada, sempre dónes el millor de tu. A més a més, és bo ser crític amb un mateix, i en les relacions que es puguin establir amb els companys. S'ha de tenir il·lusió i ser optimista per dedicar-se i ensenyar aquesta feina. Una de les particularitats d'un bon mestre/a és l'observació. Aquesta feina és constància i sacrifici, i encara que els resultats no siguin els esperats, a la llarga se't farà gratificant.

8. Agraïments

Aquest projecte no hauria estat possible sense totes les persones que ens han estat recolzant en tot moment.

En primer lloc, volem donar les gràcies a les dues escoles on hem realitzat les pràctiques, ja que gràcies a elles ens han obert les portes per a poder dur a terme entrevistes als professors d'Educació Física. Així doncs, les dues escoles que han aportat el seu granet de sorra són: L'escola Josep Barceló i Matas i l'escola Vic Centre.

En segon lloc, volem agrair als monitors que hem entrevistat del Club Patí Vic i l'Institut Municipal d'Esports de Palafrugell per ajudar-nos a construir realitats sobre la natació dins l'horari lectiu escolar, gràcies a ells hem pogut establir diferents evidències.

També, volem mostrar el nostre agraïment a l'Anna Maria Señé, per tota la dedicació en la correcció del nostre treball, per la seva paciència i per totes les tutories realitzades per anar controlant i supervisant la realització d'aquest estudi.

No volem acomiadar-nos d'aquest treball sense, agrair a la nostra família, per haver estat sempre al nostre costat, per donar-nos suport, ajudant-nos i per tenir paciència, per confiar amb nosaltres i animar-nos quan més ho hem necessitat. Tot i això, també és cert que sense la nostra complexitat i el suport mutu no hauria estat possible la fusió d'aquest estudi i pensaments per part de nosaltres dos.

A tots i totes vosaltres, gràcies

*“La educación es el arma más poderosa que puedes usar para cambiar el mundo”
(Nelson Mandela)*

9. Referències bibliogràfiques

- ALBARRACÍN, A. (2013). Análisis del personal que imparte los contenidos acuáticos en las clases de Educación Física. 20 de noviembre, de Universidad de Murcia Sitio web: file:///C:/Users/632129/Downloads/63-252-1-PB.pdf.
- ALONSO, L. E. (2007). Sujetos y Discurso: el lugar de la entrevista abierta en las prácticas de la sociología cualitativa. En J. M. Delgado y J. M Gutiérrez (Coord.). Métodos y técnicas cualitativas de investigación en Ciencias Sociales (pp. 225-240). España: Editorial Síntesis.
- BLÁZQUEZ, D. (1990). *Evaluar en Educación Física*. Barcelona, España. INDE Publicaciones.
- BLÁZQUEZ, D. (1993). Fundamentos de educación física para enseñanza primaria. Barcelona: Inde.
- COLADO, J.C. I MORENO, J.A. (2001). Fitness acuático. Barcelona: Inde.
- CONTRERAS, O. (1996), El lugar de la Educación Física en el currículum escolar. En Romero, e; Linares, D.; De la Torre, E. Estrategias metodológicas para el aprendizaje de los contenidos de la educación física escolar. PROMECO. Universidad de Granada.
- COTRINO, MORENO I PÉREZ (2005). La educación física en el medio acuático. Sevilla: Wanceulen.
- CRATTY, B.J. (1967). *Developmental sequences of Perceptual-motor tasks*. Educational Activities, New York.
- CONDE, Enrique; PÉREZ, Ángel; PERAL, Francisco: La importancia de la natación en el desarrollo infantil. Hacia una natación educativa. Editorial Gymnos 2003, P. 25, 26, 27, 188, 189, 191
- Currículum Educació Primària - Decret 142/2007 DOGC núm. 4915.
- DELGADO, M.A (1993). *Los métodos didácticos en la Educación Física*. En: W.AA: Fundamentos de Educación Física para Enseñanza Primaria, vol.II. Barcelona: Inde.

- DÍAZ, J. (1994). El currículum de la educación física en la reforma educativa. Barcelona: Inde.
- Enciclopèdia de l'esport catalana. Esportpèdiacat. ed. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2012-2014.
- GARCIA, J.J (2010). Las actividades acuáticas en Educación Primaria. EmásF, Revista Digital de Educación Física., Num. 6, 9.
- GARCIA Ruso, H. M." (1994), Consideraciones acerca de un modelo de reflexión-acción aplicable a la formación de profesorado de Educación Física. En Romero, S. (coord.) Didáctica de la Educación Física: Diseños Curriculares en Primaria.
- Gregorio Rodriguez Gomez; Javier Gil Flores; Eduardo Garcia Jimenez ,. (1996). *Metodologia de la investigacion cualitativa*. España: Aljibe.
- HOEGHER W. "Principles and Labs for Fitness and Wellness". USA. Seventh Edition, Thomson/ Wadsworth. 2004.
- KENDALL, H.O., KENDALL, G.E. y WADSWORTH, G.E. (1974). *Músculos, pruebas y funciones*. JIMS, Barcelona.
- KIRK, D. (1990), Educación Física y Currículum. Servei de Publicacions. Universitat de Valencia.
- LACASA, A. y LÓPEZ, J. (2002). Una unidad didáctica diferente... ¡conoce la piscina!. Comunicaciones Técnicas, 2, 53-60.
- LUCCA, N. y BERRÍOS, R. (2003). *Investigación cualitativa, fundamentos, diseños y estrategias*. Colombia: Ediciones S. M.
- MACDONALD, D. (1995), The role of proletarianization in physical education teacher attrition. Research Quarterly for Exercise and Sport, vol. 66, n.o 2, pp. 129- 141.
- MACECK, T. y VAVRA, J. (1976). *Prolonged exercise in pre-puberal boys*. *European Journ. of Aplied Physiology*, 35:291-298.
- MCMILLAN, J. H. i SCHUMACHER, S. (2005). *Investigación educativa. Una introducción conceptual* (5a. ed.). Madrid: Pearson.

- M.E.C. (1989). Diseño Curricular Base de Educación Primaria. Madrid. MEC.
- MIRÓ, P. (1984). Les Activitats Aquàtiques en el programa d'Educació Física. Apunts, XXI, 29-35.
- MORENO, J. A., GUTIÉRREZ, M. (1998). Actividades acuáticas educativas. Barcelona: Inde.
- MUÑOZ, A. Actividades acuáticas como contenido del área de educación física. Lecturas de educación física y deportes. Revista digital. Núm. 73. Juny 20045.
- OÑA, A. (2005), Actividad física y desarrollo: ejercicio físico desde el nacimiento. Sevilla: Wanceulen editorial deportiva.
- PATRITZCOVA, J. (1973). *Body composition and exercise durin growth and development*. En RARICK, G.L. *Physical Activity: Human Growth and Development*. Academic Press, London.
- PIAGET, J., e INHELDER, B. *Psicología del niño*. Madrid. Morata. 1982
- REAL DECRET 119/ 2015, de 23 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'Educació Primària. (Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya).
- RUIZ, L (1994): "Desarrollo Motor y Actividades Físicas". Madrid: Gymnos.
- RUIZ, L (2005), Moverse con dificultad en la escuela: Introducción a los problemas evolutivos de coordinación motriz en la edad escolar. Sevilla: Wanceulen editorial deportiva.
- RUIZ, L. e ISPIZÚA, M.A. (1989). *La descodificación de la vida cotidiana. Métodos de investigación cualitativa*. Bilbao: Universidad de Deusto.
- SABINO, C (1994). *El proceso de investigación*. Caracas: Ed. Panapo.
- SALES, J. (2001). El currículum de la educación física en primaria. Barcelona: Inde.
- STENHOUSE, L. (1984). Investigación y desarrollo del currículum. Madrid: Morata.

- TUERO, C.; ESEVERRI, M. i ALBARRACÍN, A (1995). “La actividad física en el agua: un planteamiento para la salud”. *Habilidad Motriz*, 7, 46-51.
- VELÁZQUEZ, Roberto: Quina educació física?, Quina educació? Universitat autònoma de Madrid, Tándem Didáctica de la Educación Física, núm. 23, gener 2007, P.15-16.
- WECHSLER et al. Using the School Environment to Promote Physical Activity and Healthy Eating. En: *Preventive Medicine* Vol 31 Pgs 121-137. April 2006.
- ZABALA, Antonio; ARNAU, Laia: La enseñanza de las competencias. En *Revista Aula de innovación educativa*, España, 2007, núm, 161. P. 40-46.

Webgrafia

World Health Organization. (2017). *World Health Organization*. [online] Disponible a: <http://www.who.int/en/> [Consultat el 7 de Gener de 2017].